

308786

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 3,
నంపుటము. 3.

చెన్న పట్టణము 1916 నం. జూలై నెల 13 వ తేది గురువారము
న శ నా మ సం వ త్స ర ఆ షా థ మా స శు ధ్ధ త్రయోదశి ౧3.

NO 88

నందిక రా

ఆంధ్ర సర్వకళాశాల

విద్యాప్రవృత్తి

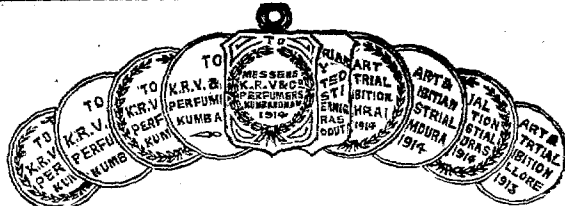
ఇది

శ్రీయుత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి
గారిచే వ్రాయబడినది

వెల 0.4-0]

[పాఠ్యేతర క్రత్యేకము

ఆంధ్ర సత్రికా కార్యాలయము
7 తంబుకెట్టి వీధి, మద్రాసు.

అతిపుష్కలమునకు తగిన శోధన నివారణ రేడి ?

మన చందనాది తయిలము

ఈతయిలము వారమునకు రెండు తడవలు ప్రాతః
కాలములో రాముకొని స్నానముచేసినయెడల పితృనిక దిగును.
కన్నులుంటు, కపాలపుష్పం, ఒంటితలనోప్పి, తలతిరుగుట
వెంట్రుకలు రాలట, శయనమవుతున్నది. తీక్షణమైన బుద్ధి
కలుగును. క్రయము డబ్బా 1-కి రూ 2-0-0

ఇది గాక మాత్రమే నువాన కక్కిపోడియు నువాన
నున్నము, కొబ్బరితురుము, నుగంధ స్నానపొడి, కేశాంగము
చందనపుడద, అరగబా, కేసరిపుడద, పుసుగు, జవ్వాది,
అంబరు, మొదలైన వస్తువులు దొరుకును. క్యాటలాగు కాకుం
దేవారె వ్రాయవలెను. కే. ఆర్. వి. అందు కో,
455 నువాన వ్యాపారము, కుంభకోణము.

K. R. V. & Co. PERFUMERS, KUMBAKONAM.

Magic Cure! Marvellous effect!!
Bathing Oil Price Rs. 0-8-0
Iron tonic pills 1 bottle of 48 pills 2-0-0
Anti Malarial Drops Price 6 Doses 0-8-0
Descriptive Catalogue free on application
ALLBUTT & Co.,
CHEMISTS BROADWAY MADRAS.

కస్తూరి

విష జ్వరములకు, కలరాకు, సుంధికి, బాలెంతోగము
ముల వాతములకు, చిన్న బిడ్డల జబ్బులకు, పుష్టిక కస్తూరి
యువయోగమైన మందని సర్వత్ర తెలిసియున్నది. కాని కస్తూరి
బంగారమున కన్న ప్రయోగముచేతను, నవరస సమయము
లందుదొరుకుట దు సురము. మా డిపోయెందలి కస్తూరియందలి
కస్తూరి శుభ్రము శుభ్రము. ఇంతవరకు మాత్రాభిమతి
కొనిన వారలకివిషయము తెలిసియున్నది. కొనినవా గోకస్తూరి
కలిపించినవిషయము. తెలియగలదు. అట్లు చేయుటచేతన కలిపి
కస్తూరిని గొని మోసపోరు కులం 1-కి రూ 80-0-0
గోకస్తూరి కులం 1-కి రూ 7-0-0
అమృతాంజనం డిపో, 7 తంబుకెట్టి వీధి, మద్రాసు.

నాగపుర వస్తుప్రదర్శనశాలయం

గొప్ప గొప్ప వారిచే వేసిన వేలు

దియ్యబడిన పతకము.

యోగ్యతా పత్రములు పొందిన

అమృతాంజనము అన్ని నెలలకు మరమామృతము

అమృతాంజనమును

అమృతాంజనము

అమృతశబ్దమాదినిగల

మాయమందుగాదు.

వృత్తియింట నుండ దగినది.

వేలకునేలు సీసాలు విక్రయము.

అన్ని చోట్ల విక్రయింపబడుచున్నది.

సకలమందులవలన మోసముగలుగును

వంచబాష చీటి చూచి

కొనిన మోసముగలుగుదు

అమృతాంజనము

అంజనశబ్దమునగల

నకలుమందుగాదు.

తలనొప్పలు, వాయువునొప్పలు, శార్పి

పునొప్పలు, కీళ్ళపొట్టు, పక్షవాతము,

వాపులు, గాయములు, వుండ్లు, దగ్గు

వీని కన్నిటికి అమృతమువంటిది.

చక్కని డబ్బితో

సీసానికి ఆకాలు.

వాడని వారుండగు.

అమృతాంజనము డిపో, ట్రి

నం. పేరి రోడ్డు, పోర్టు జొంబాయి.

తే.

2. తంబుకెట్టి వీధి, జార్జిటౌను, మద్రాసు

కాకినాడ మ్యూనిసిపాలిటీ

కాకినాడ నుండి వోట రోకరిలు మా పేర వాగ్మయముగా :-

జూను 20 తేది ఆంధ్రపత్రికలో కాకినాడ మ్యూనిసిపాలిటీ మొదటి వార్డు వోటకు పేరట నోకరిలు వాగ్మయము చేయవచ్చునని, గాంధీయందలి కమిషనులైన విశేషాశ్రయముల బట్టి చూడగా ఆవోటకునకు మొదటి వార్డును జరుగుచున్న మ్యూనిసిపాలిటీ కమిషనులయొక్క సంపూర్ణజ్ఞానము కొంత పడి యుండుటచేతనో, విద్యార్థులను కర్మయోగమునకు లనియు శిక్షానబడిన లక్ష్మరాజు నుబ్బారావుగారియందలి అభిమానము చేతనో మరల యితర కారణములవలనో, గాంధీయందలి విద్యార్థులను వాగ్మయము చేయవలసిన మాత్రోసకు చెట్టదలంచినటుల గోచర మగుచున్నది.

కాకినాడ మ్యూనిసిపాలిటీ వార్డులను సవరణచేసి సభ్యులను హెచ్చించి రంగులు, రామాగౌతుపేట అంకములు, మార్యారావుపేట కొంతయును చేర్చి మొదటి వార్డుకింద నియమించి అందులకు వోటకునకు ఇద్దరుసభ్యుల నెన్నుకొను నధికారము నిచ్చి యున్నారను సంకతి యిదివరకు సంగతము నుండి యుతెలిసి నున్నను అది ఆదరణలోనికి తీసుకును మిప్పటికి సంకతి ప్రస్తావించి. కాని యీసంగతి తెలిసినప్పటినుండియు సభ్యులుగా నుండ గోచరమగుచున్నది అప్పటినుండియు వారి ప్రయత్నములను తీసుకొని. కడచిన సంవత్సరమున ముఖ్యులు ఆయన రామయ్య పంతులుగారు, పురం చిన వేంకట వారాధనగారు, లక్ష్మరాజు నుబ్బారావుగారు ను మార్చి ప్రయత్నము చేసినందున. కాని వేంకట వార్డుల సవరణ ఆదరణలోనికి రాని పోవుచున్నది వారి ప్రయత్నములు కొంతటితో నిలిచిపోయెను. ఇప్పుడు కొత్తవార్డులలో సభ్యుల నెన్నుచున్న సుప్రభువులచేత లక్ష్మరాజు నుబ్బారావుగారు, పురం చిన వేంకట వారాధనగారు వీరికి తోడ్పాటుగా యగ్గిరాల నూర్వరకారావుగారు ప్రయత్నముచేసిరి. కాని యగ్గిరాల నూర్వరకారావుగారు తాము మొదటి వార్డునందు కృతార్థులు కాలేదును జరిగిన తరువాతను నుబ్బారావుగారిని సభ్యులగా చేర్చుకొనునట్లు ప్రయత్నముచేసిరి. కాని యిది సభ్యులములోని యీ వార్డులకు దళ ప్రయత్నముచేసింది, యిది వరకు నిరాటంకముగా నెన్నుకొనబడినది విద్యార్థులగు పోరంకి రామలింగేశ్వరశర్మ బి. ఎ. బి. ఎ. గారివై దండెత్తడంబడి యీ వార్డునుండి మొదటి వార్డుమీదికి కుప్పిగంతువై చిరి. గతసంవత్సరము ప్రయత్నముచేసిన ముఖ్యులు ఆయన రామయ్య పంతులుగారు 7-వ వార్డులోని జలవున వోటకునకు వారియందలి నోకరిలను రాగములచేత ఆవార్డునుండి తొలగి సభ్యులుగా నుండవలసినది కోరెనును ఆకోరిక ననుసరించి అచ్చట కళ్యాణు ట్టెడదలంచి యున్నది ప్రయత్నములు సమాప్తమైనవి. ఈ సంగతులన్నియు వార్డులోని కొందరు వోటకునకు తెలిసి, మొదటి వార్డును ప్రతినిధులుగా నెన్నుకొనబడు సభ్యులిద్దరును వార్డులోని వాసస్థుల వైయయవల వార్డునకు శ్రేయోదాహరణయై యెంచి, విద్యార్థులకును పూర్వయున సావకాళిక కలిగినవారు వార్డులోని వాస్తవ్యులగు పులి పాక రామయ్యపంతులుగారి సభ్యులుగా నుండుటకు దరఖాస్తుచేయుచు కోరిన పిమ్మట వారు అందులకుగోరించి ప్రయత్నము చేయుచుండిరి అంతేగాని అచ్చరిరామయ్య పంతులుగారిని శ్రోసి రాజుచేసి రామయ్యపంతులుగారు ప్రశంసించియుండలేదు. ఆయన రామయ్య పంతులు గారు మొదటి వార్డులో ప్రయత్నము చేసింది 7-వ వార్డునుండి కృషి చేయుచున్నారను సంకతి తెలిసి యున్నప్పటికి వారింకను మొదటి వార్డునందే ప్రయత్నము చేయుచున్నది యుండుటచే, ప్రమాదపు టామా గాని వేరొకటి కానేరదు.

ఈ సమయ వార్డులోని వాస్తవ్యులు కాని వారిని దరఖాస్తు చేయుచున్న అనుభవించి కొందరు రోకరిలను కమిషను తాము మొదటి వార్డు ప్రయత్నించుటకు సంకల్పించిరియు, యీ వాదనయొక్క యుద్దేశ్యము లక్ష్మరాజు నుబ్బారావుగారిని తప్పించుటకు వైయన్నది ప్రజ్ఞా లవనీ లక ప్రకాశించి, అట్టి దెబ్బకొలుపులకు భయపడెదలదని నలుజడ్డి రామబహద్రుల ఆర్మి రఘునాథరావు పంతులుగారు, దివాను బహద్రుల గుర్రేటి శేషగిరిరావు పంతులుగారు, రావుసా పేట ఎర్రమిల్లి వేంకట్రావు పంతులుగారు, దిల్లీపు ము సలు వేలమూరి నుబ్బారావు పంతులుగారు, లక్ష్మరాజు నుబ్బారావుగారి హెచ్చరించుచున్నారని వ్రాయబడియు

న్నది. ఇది కేవలము కల్పితము. నేను స్వయంగా వైస పే రొన్నిసం మొదటి వార్డును ప్రయత్నించునని విషయమును గూర్చి యెచ్చరించెను. వార్డుల తామెన్నుకును లక్ష్మరాజు నుబ్బారావుగారిని హెచ్చరించలేదనియు, దీనిసంకము నెగ రో నుబ్బారావుగారి పక్షము వారు కల్పించి యుండవచ్చు నుగాని, వేరే దీనికేమియు ఆధారము లేదనియు స్పష్టముగా చెప్పిరి. వేలమూరి నుబ్బారావు పంతులుగారు యెలమంచిలి కి బదిలీ కాబడినందున వారిని కలిసికొనుటకు వీలులేకపోయెను. ఈ విషయము గొప్పవారియొక్క సానుభూతి కనుక కల దని చెప్పినచో మొదటి వార్డు వోటకునకు వోటకు ఆయన పక్షము త్రిప్పి ఆయనకు కృత్యత్యుని జేయగలవలయు నుమా త్రో వ్రాసియున్న స్పష్టముగా వోటకునకు వోచకమాడు.

ఈ సమయ స్థాపించబడిన లేటు చేయవల సంఘము యొక్క యాభ్యోదేశములను ఇదివరకు జరిగిన రెండుసార్లు సభలలోను ఘంటాపథముగా వేల్చి చేయుచున్నప్పటికిని, వార్డులోని వారిని సభ్యులుగా నెన్నుకొనబడినదను తీర్మానము చేసికొని యుండవచ్చునని, యీ కారణమునందే సావన కాబడినదనే కారణముచేత జరుగవోవు ఎల్లక కలకున్న ఈ సంఘమునకు ఇట్టి సంబంధములకని చెప్పట కడు శోచనీ యము. ఈ సంఘమునకు రామబహద్రుల ఆర్మి రఘునాథరావు పంతులుగారు అధ్యక్షులుగను, దివానుబహద్రుల గుర్రేటి శేషగిరిరావు పంతులుగారు, యుజువట్ల అచ్యుతరామయ్య పంతులుగారు, పోలూరి నుబ్బారావుపంతులుగారు, మొదలగువారు ఆమోదముగా నుండినప్పటికి దీనిని గురించి అంత యలకనగా వ్రాయుట భావ్యమైనది గాదు. ఈ సంఘము యేర్పరచిన దివము, లక్ష్మరాజు నుబ్బారావు గారుకడ దయ చేసి వాని యుద్దేశ్యములు జ్ఞానునీయుచును, ఇట్టి సంఘమును యేర్పాటుచేయుటయందు మొదటి వార్డు వారు మాట్టణ తానకు మార్గదర్శకులుగా నుండుననియు, హెచ్చరించిరి. కాని రావోవు ఎల్లక కలకు యీ సంఘమునకు సంబంధము కలదని యెరుగు చెప్పియుండలేదు.

వైకుంఠ కౌన్సిలులో ఇదివరకు నలుగురుండినయు వారికితోడు కొత్తగా ప్రయత్నించుచున్న పురం చిన వేంకట వారాధనగారు, ముత్తై మాణిక్యం గారు కృతార్థులయ్యె యెడల మొట్ట మొత్తము 24 రోజుల 1/4 కంట వైకుంఠ భగముతో నిండిపోవుననియు, పట్టణ శ్రేయోవిభాగ కారణ మనియు వ్రాసివారు. అంతేగాక అది ఆపేక్షణీయమనియు కూడా వ్రాసివారు.

పురం చిన వేంకట వారాధనగారు వర్తకసంఘము లోనే గాక తదితర పురజలలో కూడ గణ్యతగొంది యు న్నవారు. మరియు వా రావడికి నిరాటంకము గడగినవారు. కావున వారు వైకుంఠ కారణమున వారుండ సంకీర్తించి నపుడు ఉపేక్షణీయుట తగవుకాదు.

ఇంతియగాక, కేవలము విద్యార్థి కృతయే కొన్నిసంకున పురసావత్తులుగా నెంచుట సరికాదు. ఇట్టి యువ్యోగమునకు నెవ్వర సావకాళముక, వార్డుయొక్క శ్రేయోదాహరణముల కొరకు పాటుపడుటయొక చాపక్రియ పురసామాన్యమున కదలక నందుచుండుటయు ముఖ్యగతమైనదయినది యందరకును తెలిసినసంగతయే కావున నట్టి వారములవలన పురయోజనమేమియు లేదు. ఇట్లు వాగ్మయముగా విద్యార్థి కృత ఆర కృతము కాదని మీచదురులు గూచింతురేమో అది వారు భిక్షాయ నున్నదను కాదు. వైకృష్ణవానికి విద్యార్థి కృత కూడ సవాకారి గానున్నచో బంగారము మైత్రాతమల ప్రకాశించును. పుస్తకము దరఖాస్తుచేయుచున్న వారందర నీపదవికి దగిన విద్యార్థులగుటే. ఇప్పుడు మ్యూనిసిపాలు కౌన్సిలులోనికి తొమ్మిదిగురు సభ్యులను కొత్తగా నెన్నుకొనబడిన యుండుటచేత పట్టణమందంతటను నెవ్వర ఆందోళనము కలిగి యున్నది.

ఇదివరకు జలకాలమునుండి కౌన్సిలులో పురోవృద్ధికి పాటుపడి, ప్రజాసాగమునకు సంపాదించి, నాళి పద్ధతాభం గాదు, పలివెల బిట్టెయ్యగారు మొదలయిన వారన్ను కొనబడ వుండగ కొందరిప్పుడు చేయుచున్న తాత్వికములులతోనై, వారిని చేయవార విడుచుట విశేషత్యము కాదు.

కావున వోటకునకు విద్యార్థి వేకములను సద్వినియోగము చేసి ఆనకూలనైన వారిని మాత్రమే యెన్నుకొని తమవోటు యొక్క గౌరవమును బాధ్యతను తమవైకల భారమును నిర్వహించుటగత.

నియోగి మహాజన సభ.

దేశభివృద్ధికి కలువలను జరుగుచున్నది. దేశము లెల్లకు ఒక్క కాంతితో ఒక గమ్యస్థానమునే చేరదలంచుచున్నాడు. పర పర జ్యేష్ఠులు లంతరించజేయుటకే వారును పయిల్చించుచున్నాడు. ఇట్టి మొదటి భాగంభలగత్యము? యను సందియము పడించుచున్నది. స్వభావములన్నియు, నైతిక, రాజకీయ, విద్యాభివృద్ధి కిట్టిసభ లగత్యమున వీలకలదు. ఇట్టి భాగంభలు హిందూమతము భావమునై హిందూమత, వర్ణ, భాగంభలు పర పర వైషమ్యముల కెడమిటండ పయిల్చించును. శ్రేయము దీనికి వైకృష్ణముగ నుండు భాగంభ సభ లెంతవరకు నిర్మాతలనుండిన నంత శ్రేయకరము. పేరు పొందగిన వారును లీ మార్గములనుండి యుండగూడదు.

కొంతకాలము క్రిందట నియోగి మహాజనసభ యగత్య మని భావించియుంటిని. నేడు స్వభావగతమగుచున్న నియోగి మహాజనసభ దేశావర్ణ వాయుక అం బిష్టంకముగా మేఘు గర్జనభావముల నుడువుచున్నాడు. ఇందుకు నవీనతెగ్గరు నావై గినియు. మన హిందూ దేశమునకు మత్త భేదములు లెక్కకు మిరియున్నవి. అం దంతకృత్యములనేకములు. కలవు. కావ్యధర్మముల మాటలుంచి ప్రకృతివీధుల ననుసరించియు అంతకృత్యము మేళనము చేయుటలని యున్నది. వైదికులు నియోగిలను సమావేశిం భుజించెదరు. వారినినిరికి కర్మల యం దేభేదములేదు. కాని సంబంధ భాంధ్యములలేవు అభావమైనప్పడు వైదికులు నియోగిలను నియంత్రణ జేయుచున్నాడు. ఇక వీరు కలిసిపోనిది పిల్ల నిచ్చి పుష్టుకొనుట యంద. అదియు జరుగుట శ్రేయము. జరిగిపోవును కూడా. జరిగిన నే మంత్రప్రాణముమీదికి వచ్చును? దీనిగినియును మోక్షనాథం వేణుగోపాలరావు గారు వైదికు లగువలని దూషించుచు కోటికర్మ శర్మ గారు చాటుట బహిరంగ. రహస్య మనియు, నియోగి వైదిక సమ్మేళనము జరుగనే జరుగదనియు వ్రాసి వారు. ఆహ! ఏమి వీరిస్వసంఘాభిమానము. వైదికులెల్లకు రాజకీయభివృద్ధిసంకుచుండ నియోగిలను పొత్తుకు బట్టుకొని ప్రభుత్వని కర్మగారియొక్కయు రావుగారియొక్కయు యాశయము? హిందు! మనమందరము స్వాతంత్ర్య, జన, తప హోమాది కర్మము చేసికొనుచు కుద్ధవైదికులుగా మారిపోయినను అనికారబలమునను వైదికులు కోటికర్మ శర్మ గారి మామలులను ఫలముగా వారి ముందర మనకు బ్రతుకులండునా ఏ యీ వృథాప్రయోగ, భనస్యము వాగ్మయము ఈ నియోగిసభలన ఏమభివృద్ధి యును లేకపోవు టటుండ వైదిక నియోగి కక్షలవలన సంఘమునకెంత ముప్పువాటిల్లునో వైదికాద్యోగులచేత కింద పనిచేయు నియోగులనుండి తెలిసికొను. నాయకులిట్టి కక్షలయెడటకగను. ఈ యభిప్రాయముతోనే నియోగిసభ యింకను జరుగుచున్న నియోగి సంఘాభివృద్ధి కలలోనివార్డు.

అసలైన నియోగి.

కావలెను.

గోదావరిజిల్లా, రాజవోలుతాలూకా మానేపల్లి లో లిటరరీ యూనియన్ ఇక్కడ కృష్ణులు నెండరిపాతకాలకు బోధనాభ్యసమున నుత్తీర్ణుడయ్యెట్టియు 18వాలసా సామర్థ్యము గలట్టియు ప్రధానోపాధ్యాయుడు కావలయును. రూ. 80-2-40 వేతన మియ్యబడును. ఈ నెలొఖరు లోపుగ దరఖాస్తులు నాపేరటికి పంపుకొనవలయును.

విలాసము:—మామిల్లపల్లి వెంకటరత్నంగారు, వెకట్లం అగహారం మానేపల్లి పొట్టు రాజోలుతాలూకా గోదావరిజిల్లా.

కావలెను

ఆంధ్రదేశము నందలి ప్రతి ముఖ్యపట్టణము నందును ఆంధ్రపత్రికకు క్రొత్త చందాదార్లను కుదుర్చు గలిగిన యేజంట్లు కావలయును. ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు 212 మదరాసు అని వ్రాసి తెలిసికొనవలెను. న్యవస్థాపకుడు.

దాక్షిణాత్య మహామదీయులు — వారి విద్య

నయ్యర్ అబ్దుల్ లతీఫ్ గారు, బి. ఏ.

దక్షిణ హిందూదేశపు మహామదీయులు అభివృద్ధి పథముల ననుసరించి విద్యనభ్యసించుట ఇటీవలి యువక్రమము. ఈ రాజధాని తక్కిన వారికంటె నెక్కువ పురాతనమైనను, బ్రిటిషు వారి పరిపాలనలోనికి వచ్చుటతో మొట్టమొదటి దైనను, ఇందలి మహామదీయులు మార్పుచెందిన పరిస్థితుల ననుసరింప వలయుట కొనుట లో మిక్కిలి యలసులైరి. ఈవైఖణ్యమున కుండగల కారణములలో, ఈ జాతి ప్రజల శీల వైవిధ్యము తప్పక గుర్తింపదగినది. ఇదియే వారిప్రధాన లోపము. వర్షియతీరమున మోహాలు, కొరమాండల్ తీరమున అజరము మాటాడెడి మహామదీయులు, మధ్యయండలములలో ఉత్తరాంధ్రాటూ ప్రధానస్థానముగాఁ గలిగి అజరమునే మాటాడెడి మహామదీయులు, ముఘల్ కొండ తాంధ్రదేశ మని పిలువఁబడినచెడి ప్రదేశములో నగలు తెలఁగల రైపోయిన మహామదీయులు, మహామదీయాధికార మొకప్పుడప్పుడయినను తదంతరము వతనమున గాంచినకర్నూలు మద్రాసు లిరుమహాపల్లి మొదలగు ప్రదేశములలో చెల్లాచెదురై యున్న మహామదీయులు— ఈ దక్షిణ హిందూదేశమున గానయ్యెడి మహామదీయ భేదములలో నివి ప్రధానములు. వాస్తవమున నెక్కువములలో ఈమన్ని విధముల మహామదీయులు కలగూరగంపగాఁ గలసియున్నారు. వారిని పీఠ పీఠిని నిర్ణయించుట యసాధ్యము. మహామదీయజాతియందలి యీ వైవిధ్యమే ఈ రాజధానియందలి మహామదీయులు విద్యాసంపదర్శములం దుదారాశయాభిలాషులై యున్నది గాన కుండుటకు ప్రధానకారణము గావచ్చును.

స్వజాతిభేదశీలబద్ధు లగుటవలన ఇతరుల పోల్చి తాము వైతము వీరియంద నివ్వరీయోజక మయినది. అభిన వార్థ వ్యోతకముగు విద్య ఇతరులయక శత్రుత్వమారంభించునంత పర్యంతము వీరిలో నెక్కువమందియెవ నరుదుగాకండెను. పోల్చువిద్యకుండ కట్టణములందలి కొన్ని కుటుంబములలో మాత్రమే, విశేషించి యురుదుమాతృభాషగాఁగల కుటుంబములలో మాత్రమే, అభ్యసించఁబడుచుండెను తక్కినవారందఱు అజ్ఞానాంధకారమున నుండిరి. ఉత్తరభాగములందు సర్ సయ్యద్ అలీమద్ గారును వారి సహచరులను తమ మతమువారిని నిద్రుండి మేలుకొనఁగఁ బ్రయత్నించు చుండిన కాలములో, దక్షిణ హిందూదేశపు మహామదీయులు అత్యులాసింపరాని జీవిత విధానమున నుండిరి. ఉత్తర మహామదీయ భావప్రవాసము దక్షిణదిక్కు వోలుతేకపోయెను. వీలయిన భాషాసాగక భేదములు, ఆరెము ప్రదేశములవారు నేటికీభవిన పీలులేని యాతంకమున గలిగించెను.

కందొమ్మిదవ శతాబ్దము పరాక్రము నాటి దక్షిణమహామదీయుల యవస్థను గుఱించి పర్యాలోచించు నెడల, వారు మనము విశ్వసించుటకు పీలులేనంత యధోగతిపాలైరిని తెలియు వచ్చును. మహామదీయ భిక్షువుల రాజధాని నగరములలో నివసించెడి ఆది కుటుంబముల వారు అసంతరము బాగుపడుటకు కూడ పీలులేని దుస్థితికి వచ్చిరి. తిరస్కార స్వభావమున గర్వమున దారిద్ర్యమును మితిమీరి దురిభియానగ్రస్తులై వారు కాలానుసారము కాటలిన విషయములను లక్ష్య పెట్టరై. వారికిఁగలదుభాష తెలియును; కాబట్టి వారు సర్ సయ్యద్ గారి యద్భుతవిషయము వివరలకు; కాని, భిన్నయతావలించి ననుసరించి యాంగ్లేయవిద్య నభ్యసించుట, తుదగిసంపదల నిమిత్త మాత్రమే సభోగతిపాలు చేయును. వారు దరిద్రులు; వారి ద్రవ్యము భక్తవిన్నాము. మహామదీయత మన వారియభిప్రాయమిది. వారియవస్థయట్టిది. దరిద్రులై కష్టపడుచుండియు, వారు తమ పద్ధతులను పరిశోధింప నొల్లరై. ఋణమును చేసెదరు, లేదా లిచ్చ మెత్తెదరు; అంతేకాని కాలానుసారములైన వృత్తుల నవలంబించి ధర్మము తిప్పకుండ ధనమార్జించి గౌరవముగా బ్రతుకనొల్లరు. వారాంగ్లేయవిద్యాలాభమున పొంద నొల్లరు.

వీరి స్థితియట్లుండ, మలబారు మహామదీయులును అజరము మాటాడెడి మహామదీయులును అంతకంటె మంచి స్థితిలో నుండినవారుకారు. కాని, యద్వైతవశమువలన వీరు వారివలె దక్షిణదేశకు వచ్చినవారుకారు. మత సాంప్రదాయములు తక్కువ యుచున్నకొనడగన గొప్పతన మేమియు లేక పోవుటచేత, వీరు దురభిమాన గృస్తులై పీడింప

బడలేదు; ముల్లె పోయినట్లు చింతింపవలసిన పనియు లేకపోయెను. నీతిమంతులగు వీరు వ్యవసాయములో నో వ్యాపారములోనో మఱియే యతరకష్టకృత్తిలోనో మునిగి లేకుండుడెడి వారు. కాని అవ్యధా వారి యవస్థ యంతగా శుద్ధింపఁదగి యుండలేదు. వారి కుత్తరమహామదీయుల తోడి సంబంధముతక్కువ. అదియు నివ్వరీయోజకము. ఆచారములలోను జీవిత విధానములలోను భాషలలోను వైవిధ్య వర్జితము వారికి సంత విశేష భేదము లేకుండెను. నేటికి నైతికము వారి పేర్లు సంపూర్ణముగనో ఇంచుమించు సంపూర్ణముగనో హిందూ సాంప్రదాయక్షీర్ణములు చిక్కకారన్ వలయపురయల్ గారి కల్లపట్టి తెల్లతొరై కాని మహామదీయ మహాభేదముని ఉత్తర హిందూదేశపు మహామదీయుల దేర్ఘుల ననుకొనఁడు; మహామదీయ మహమే యని యెవరైన చెప్పునెడల, అతఁడు మిక్కిలి యాశ్చర్యముకలిగి నిర్విణ్ణుడగును. ఈతరగతి మహామదీయులు, విశేషించి యజనము మాటాడెడి మహామదీయులు, మొదట పేర్కొనఁబడిన తరగతి వారికంటె నెక్కువయజ్ఞములు, నిరక్షరమక్షులు; వాఙ్మయముతో వారికి పనిలేదు. వారు పీఠమహామదీయులే కాని, వారికి మహామదీయ మతగ్రంథములను గూర్చి యేమియు తెలియదు. స్వల్పవ్యవహారమున జరపుకొనుటకు తగినమాత్రము తమ మార్పిభాష కొంతయు, సాధారణ మత కర్మ నిర్వహణమున కనుకూలముగా అజరలిపిలో వ్యాసిన అరబిక్కు పద్యములను చిఱుకలకలై కొప్పగించుటయు, నేర్పిన యెడల చాలును. అంతకన్న నధిక మక్కడలేదు.

తెలుగువారై పోయిన మహామదీయులు సాగరకాతీయులు. వారికి వ్యవసాయము ప్రధానవృత్తి. వారు తెలుగుగాని మహావికారము నొందిన యురుదుగాని మాటాడెదరు; దినదిన మునువినుగుచున్నట్లు లోకపే పనిచేయుచు జీవయాత్రను లోపములేపండ కాలము గడపుచున్నారు, ఇతరు పోకును హిందూవ్యావసాయకులలో కలసిపోయి వారు. మహామదీయ సాగరకము వారియందెటుమాత్రమునులేదు. విద్య వారికకరూపము, పక్షిద్రుము.

ఈమిక్రమమాహున మత్సానాకరమైన యాదర్శములు లేవు; వీరు తమ నిమ్నస్థితిని తామెఱుంగక సంకుచిత హృదయాలై స్వకృత్యమున దురభిమానము వహించియున్నారు. వీరు బాగుకలువరని యెవ్వరకొనఁగలరు? అక్కడక్కడ ననుసరించుటకు వ్యర్థము కొందఱు యధార్థమున వీరి శోచనీయునితిరి వీరికి తెలుపవలసిన తీర్మానించుకొని శక్తివంచనలేకుండ వీరి నలసదనము నుండియు నాదాసీస్వయమండియు మేలుకొనఁగఁ బ్రయత్నించుచుండిరి. కాని వారు నఫల మనోరథులగుటకు తగినంత సమర్థులు గారు. ఆకాలమున కొంత భావములు మహామదీయుల మనసులలోనికి చొలుతేకుండెను. మహామదీయ విద్యాపక్షపాతశీలరుగు మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు, మహామదీయులు వెనుకబడిన ప్రజలను కారణమునాపి వారికి ప్రోత్సేకావకూల్యములు కల్పించిరి. మహామదీయ విద్యాపథము 18 భుక్తియు వారికి విషయముగాఁ గల్పించి యుండవలెను. మహామదీయులు మహామదీయ గుహకరించిన లేకవైవిధ్యము లేనివారైనను చక్కగా కొంతపరిజగియుండెడిది. ఏప్రభుత్వమైనను తనప్రజలలో నేకాభివృద్ధి ఏదో కొంతకంటే కాని ఆప్రమాణము నతిక్రమించి తోడ్పడఁజాలరు. యధార్థమైన యభివృద్ధి స్వతస్సిద్ధముగా కలుగునేకాని, బ్రేటిబలాత్కారమువలన కలుగదు. కనుకనే ప్రభుత్వమునా రెంతసాయము చేసినను మహామదీయులు చిరకాలమువల కభివృద్ధిచూచనలు యాతేకపోయిరి. వారు స్థాపించిన పాఠశాలలెల్ల స్వజాతీయులగు (మత్ర వాతీ. నిద్రపోవుచున్న జాతి కవియెంతమాత్రము పనికిరావు. పునర్జననముగూర్చును విహికలాభార్థము పెనగలూకుటవలని నిరవయోగత్వమునగూర్చును బోధించెడి నిరుత్సాహకర తత్వకాన్త్రమునుండి యనుకరింపఁబడిన మహామదీయతరవ్య భావముగల యధికార వాక్యములు జీవితారంభముండే తలకెక్కింపఁబడునెడల, ఆ యువజను డెంతకు పనికిరాగలడు? మహామదీయ విద్యాభ్యాస మడుగంటి యుండెను.

1901-2 సంవత్సరమున యావద్భారత మహామదీయ విద్యా విషయక మహాకథ మద్రాసు లో నమాతేకమైనప్పడే, దక్షిణదేశపు మహామదీయుల కొక కొత్త శకమారంభమయ్యెను. అప్పడే, ఆంగ్లేయ విద్య కావలెననెడి యభిప్రాయము ప్రోత్సాహమున దృఢముగా వ్యక్తీకరింపఁబడెను. మహామదీయ విద్యాభివృద్ధి కుంఠమును వారియందాడి విద్యాభివృద్ధి సమాజమున గాఢ్రియ మహాసభయు మఱియు వివిధములగు నితర ప్రతిస్టాపనమును రాజధానియందంతుటను

బ్రలుకేటివని. ఆభివృద్ధిసందలి పురోభిగమనోత్సాహముగల యావద్భారతీయులగు కార్యయత్నులు కొందఱు లభ్యులైరి. ఈ రాజధానియందేమాత్ర మభివృద్ధికలిగినను, అది విశేషించి వారి కార్యపరత్వమువలననే కలిగినది. మహామదీయులు క్రమక్రమముగా మేలుకొనుచున్నారు. ఉన్నతవిద్యాభ్యాసమునం కను నెనుకలదియున్నను, వారిరంభ మధ్యమ విద్యాభ్యాసమునందు వారు మొత్తముమీద చక్కగానే యభివృద్ధిపొందుచున్నారు. మహామదీయులచేతనే స్థాపించఁబడి జరపఁబడెడి ప్రతిస్టాపనలు బ్రలుకేటివను; వానిలో మద్రాసు. ఇ. ఇస్లామియా అనెడి వానియందాడి యున్నతపాఠశాల యగ్గకణ్యము. మంచిపోల్చి తామును తమ యలసభావమున కొంచెము విదలించుకొనినపుడు, దక్షిణదేశపు మహామదీయులు గావించఁగలరు మహాకార్యముల కిది ప్రభుత్వనిదర్శనము. ఈయుత్సాహములులే నిలిచి పనిచేయునెడల, దక్షిణహిందూదేశపు మహామదీయుల భావిస్థితి బాగుండఁగలదని నక్కాణిరుట నిశ్చయముకాదు. — శేషము.

ఆనిలిసెంటుగారు
బొంబాయి దొరతనమువారి ఉత్తరవు.
మత్రికాభిప్రాయములు
ఇంగ్లీషుమున వ్రతక

ఆనిలిసెంటుగారు బొంబాయి రాష్ట్రములో నడుగు పెట్టరాదని బొంబాయి గవర్నరుగా రాజ్జాపించిరి. ఇటీవల కొంతకాలమునందే ఆమె వ్రాయుచున్న వ్యాసములను చేయుచున్న ఉపాధ్యాయములను చదివిన వారిని వివరవాకిరి వారి భోరణియువారియందలి విషయములను చాలచోరకములని తోచకపోదు. వానివలన, దొరతనమువారి ధోరణిమికి భంగము తెటసింపవలసిన స్థితికూడ కలిగినది. ఆమె విధానము నధికముగ సాగనిల్చిన రాష్ట్రములవారై యున్నదామె. మరుమతనము నకు మితిపర్యవసరలిన అవసరము వచ్చినదని నిశ్చయించిరిని ఇటీవల చెన్నపురి బొంబాయి రాష్ట్రముల దొరతనములవారు చేసినయుత్తరవులవలన స్పష్టమగుచున్నది.

తెంగల్లి వ్రతక.
విసెంటుగారు వ్రాసిన దేశ భవ్యత్వాహ ప్రసంగములుగా నున్నవి. అట్టివాతెలు ప్రభాభద్రమున కెల్లు చోని కరములో మేలు గృహింపజాలకున్నాము. ఆనిలిసెంటుగారి విషయమున దొరతనమువారి నలంబించిన విధానము చాల ననుకూలమని మేము తలంపవండజాలము. ఈయుత్తరవులే ఆమెపేరుప్రతిఫలము పొవనతము లొనరించి ప్రభుత్వమునా రెట్టియుద్దేశ్యముతో నీయుత్తరవుల నొసంగి అట్టి ప్రధానోద్దేశ్యముల కే భంగము కలిగింప వచ్చునని మేము తలంచెదము.

అమృతబాబు పత్రిక.
ఈయుత్తరవు భారతీయుల కలిగినవ్యక్తిత్వము కాగలదు. బొంబాయి దొరతనమువారి చేసిన సామాన్యమగు కార్యమును ఏ దొంతమువారైన చేతునని ఎవ్వరను స్పష్టమునదైన తలపోయరు. ఆమెకు ధరాతమి కోరపుడే దేశమంతయు వాహకార మొందినది. మరల నీసారి దేశమంతయును విలకమై పోయినది.

(టియ్యూను పత్రిక).
ఆనిలి సెంటుగారి స్వభావోద్ద్యమ మంతమాత్రమును స్వాతంత్ర్యాస వ్యతిక్రమముగాను అట్టివోరి వారికి మని తలంచినవో ఆ విషయమును ధారాళముగ స్పష్టముగ నుడువుట సంతకప్రకము. తేవున్నవో నిది ఏమో మేముగూంపవైన జాలకున్నాము. ఎటులైన నేమి ఈయుత్తరవు కలిగితము. దొరతనమువారి రహస్య వాస్తవములు తెలిపిన విషయములనుబట్టియే యి య్యల దివ దివి మేము హిందెదము. దొరతనము వారి చేసిన కార్యము ఆనిలి సెంటుగారికి వోనికరమైనదైనను వారికిబ్బంది కలుగునట్టి ఏకార్యములనుగూడ వామె చేయగడంగదు. ఆమె చేయు కార్యములను ఉద్దేశ్యములను సరిగ గ్రహించజాలకయే బొంబాయి దొరతనమునా రెట్టియుత్తరవును బహుగా యిచ్చియుండెను. ఆనిలిసెంటుగారు ప్రపూర్ణ రాజభక్తిభరితమగుచు ఆమెచేయు కార్యములు స్వాతంత్ర్యాసన వ్యతిరేకములు కాక నియును భారతీయులందఱు నెరుంగుదును, గాన భారతీయులందఱును ఆమెకు తమసానుభూతిని నివేదించెదరు.

గుంటూరు జిల్లా సంఘమువారి యవస్థుత.
గుంటూరు, జూలై 12:— ఆనిలి సెంటు దొరసాని బొంబాయి రాష్ట్రములోనికి రానుండని బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు చేసిన యుత్తరవును గూర్చి తమ యవస్థులని దెఱుపుచు గుంటూరు జిల్లా సంఘమువారు ఈయుత్తరవును రద్దుపఱవలయునని రాజుప్రతినిధిగారిని వేడిరి.

బహుమానము

విజయనగరము మహారాజువారు ఈ నెల 7-వ తారీఖున బొంబాయి మెయిలులో వచ్చుచుండగా కడప మండ్రాసు ప్రేమనుల మధ్యను తెల్ల వెండ్రుకలు గల ఐదేండ్ల స్త్రీవియలు జాతిలో చేరిన కుక్క యొకటి తప్పిపోయినది. ఈ విషయము పోలీసువారికి కూడ తెలియజేసిరి. గనుక ఈ సై కుక్కను ఎవరైనను ఈ క్రింది విలాసదారులకు తెచ్చి యిచ్చిన యెడల తగు బహుమానమును పొందగలరు.

కే. ఎన్. రఘురామస్వామి, ఏజంట్.
అడ్మినిస్ట్రేటివ్ హౌసు, మైసూరు.

వాతావరణస్థితి

1916 సం. జూలై నెల 13-వ తేదీ.

Table with 7 columns: Location, Temperature (Max, Min, Mean), Humidity, Wind Speed, etc. Rows include various locations like Guntur, Rajahmundry, etc.

ద్వీపకల్పమునందు వాయుభారముంతగ స్థితి మారలేదు. బంగాళాఖాతపు బుర్ర తూర్పు భాగములందు జోరుగ పోవుచున్నది. మైసూరులోకి వచ్చిన వ్యవస్థాపక ముఖ్యమంత్రి తమిళనాడు కర్ణాటకలలో పరిశీలించుటకై ముంబాయికంటే యధికము. తిక్కినవోట్ల ముఖ్యమంత్రి తమిళనాడు కలదు. మైసూరులో తప్ప రాత్రీనేది ముఖ్యమంత్రి తమిళనాడు. ముఖ్యమంత్రి వచ్చుచున్నప్పుడు చెన్నపురికివచ్చిన సర్వత్ర వర్షముపడినది. కడపలో రమారమి కి ముక్కలు పడించినది.
రాజధానియందు చాలవోట్ల వర్షించుచున్నది.
ఆర్. ఎల్. జోన్న
వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

స్థానిక వార్తలు

ఇంగ్లీషు మెయిలు స్టీమరు:— (త్రేయిసు నకు మైన వేళకు వచ్చినయెడల ఇంగ్లీషు మెయిలుకపాటు కేడటి దినము 7 గంటలకు పంపివేట్టబడును.

మహాచక్ర వ్యాధి:— గతశనివారముతో నంత మగు వారములో చెన్నపురియందు మహాచక్ర వ్యాధివలన మరణించినవారు 7గురు. మహాచక్రము లోకినవారు 10గురు.

వక్రీకాశాననము:— వక్రీకాశానన విధుల ననుసరించి గుడిశ(వెన్ను) ప్రావైటరు ఎల్. రంగిలూనుగారు కొన్ని కాలములును, కాబులను యందరించి వానివై ముద్రకా యంత్రాలయముపేగు జేయబడుటవలన శిక్షాపాత్రుడాయెను.

గిల్లోవన్యాసము:— భగవద్దేవ 18 అధ్యాయములను 16 ఉపవాచనములుగా పండిత టి. లక్ష్మణాచార్యులవారి వలన హిందూధర్మాలాడికర్ హైస్కూలులో ఈ నెల 14 తేదీ మొదలు ఆగస్టు నెల 13 తేదీవరకు ప్రతీరోజు రమ్మ సాయంత్రాలము, అదివారము ఉదయము సాయంత్రము ఉపన్యసించబడును.

ఉపన్యాసము:— రాబోవు ఆదివారమునాటి సాయంత్రము 6-30 గంటలకు వరకు వాకము వియక్తకరమ పీఠిలోని కార్పొరేషను మోడలుస్కూలు యందరములో రావుసాహెబు డాక్టరు యు. రామారావుగారు బొమ్మల చూపించుచు "పాఠశాలలోని ఆరోగ్యము" గానండు విషయము గూర్చి ఉపన్యసించెదరు.

దేశీయ మహాసభ:— దేశీయమహాసభ యొక్క చెన్నపురి స్థాపితోప సంఘము రాగల దేశీయమహాసభకు సభాధికారి నిర్వాహము చేయుటకై నిన్న సాయంత్రము మహాసభ కుండరమునందు గూడినది. ఎల్ ఏ గోవిందరావువయ్య గారు సభాధిపత్యమును వహించిరి. బి. ఎల్ శర్మ, ఎన్ క్రివి వాసకాశ్రీ, ఆరిలెజంట్లు, సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు మొదలగు ప్రముఖులు వచ్చి గూడిరి. సభాధిపత్యము వహించుటకై ఏనుచుండి శేర్లహ పంతులు యుతితుని కొంత వివాదము జరిగిన తరువాతను నిర్ణయింపబడినది. ఆ నిర్ణయము ననుసరించి ఈ క్రిందను జెప్పినవలెనవారు ఆహ్వాన సంఘపు యోచనకు దగినవారని నిర్ణయింప బడినది. 1 ఆరిలెజంట్లు గారు, 2. ఎల్. ఏ. గోవిందరావువయ్య గారు 3. ఎన్. విజయ రాఘవాచారిగారు. 4. ఎన్. మల్ల రావువంతులుగారు 5. సర్ మునియ్యప్పయ్యగారు. 6. మజ్రుహమ్మగారు. 7. హా. కె. ఇమానుగారు. దేశీయ మహాసభయొక్క చెన్నపురి స్థాపితోప సంఘసభ్యులు నిన్నటిసమావేశ సమయమునందు ఈ క్రిందితీర్మానము జామోదించిరి:— రాజప్రతినిధిగారికి యద్రాక్షర శాసనమును రద్దుచేయుటకై యొకవిన్నపమును పంపవలయును. ఆవిన్నపమును బి. ఎల్ శర్మగారు, ఎల్. ఏ. గోవిందరావువయ్యగారు, క్రివివాస కాశ్రీగారు, రంగస్వామి అయ్యగారు తయారుచేసి కార్యనిర్వాహ సభకు దెలుపవలయును.

కాకినాడ వార్తలు:— గోదావరిజిల్లా సంఘము వారు కోరిక ప్రకారము పెన్నెలో తెల్ల ఎక్జామినేషను నెలకురు రాజమహేంద్రవరమునండి ములకాకానాడకు మార్చబడెను.

తిరుమకాశి వార్తలు:— తిరుమకాశి నెవన్న జిల్లాజడ్జి హెచ్. డి. హెబ్బోలిగారిని బలవంతముగా చంపి జేసిన నయ్యరు ఇన్స్పెక్టును మహమ్మదీయు డీకయిన ఈ తీయబడెను.

ఆంధ్రభాషాభిమానిసమాజము:— నెల్లూరులోని ఆంధ్ర భాషాభిమాని సమాజమువారు లక్ష్మీనరసా రెడ్డిగారి పురస్కారమునందు 15తేదీ శనివారమురాత్రీ 9.30 గంటలకు నంబూరు తిరునారాయణస్వామి బి. ఎ. గారు రచించి: ఉత్కాంక్షద నాటకమును బ్రదర్శించురు.

మాశేపల్లి లోయరు నెకండర్ స్కూలు:— గోదావరి జిల్లా రాజమహేంద్రవరములోని గామనెకండర్ పాఠశాలకు నెలకొల్పిరి. జూలై నెలనుండి పాఠశాల పని చేయుచున్నది. కెడపట్టణం కాపురమును బోల్లబుల్లి మల్లారాయుడుగారును చుట్టుపట్టు నున్న యాటిపాక, వాడేపురపల్లి యొక్క గామములలోని కొందరు పాఠశాలలోను పాటబడుచున్నార. పాఠశాలకు 4వల వరకును చుదా వసూలైనది.

సంయుక్త రాష్ట్రములలో

ఉపాధ్యక్షుని నియోజకవలు.

అలహాబాదు యూనివర్సిటీలో నలభడి జరుగుట. ఆలహాబాదు జూలై 12 — నేడుదయమున అలహాబాదు పురపాలక సంఘ సభలో చాల నలభడి జరిగినది. క్రొత్త సంఘము శిర్కరుడుటకు గూర్చినది చర్చనీయములలో నొకటిగా నుండెను. సాంకేతికాయమును గూర్చి యొక్క యొక్కముగ హిందూ సభ్యులు చేసిన మానవ లన్నియు నిరాకరింపబడినందున నియోజకపు ఏర్పాటులకు గూర్చియు మాత్రం కావనమున కనుమ్రతిన లెజిస్లేటును మహమ్మదీయులకు ప్రత్యేక నియోజన మొనగబడినందునను 12గురు హిందూ సభ్యులు రాజీనామా విచ్చేదరని మా. వండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు ఆధ్యక్షులతో తెలిపిరి. నేను కావన సభలో సవరణ నామోదించినది సత్యమే గాని కావనమునందలి పృతిత్వరమును దొరతమునా రాధారపకుమకొనబరెను. దాని భావము ననుసరించి పరిశోధనగును. మా మానవలను నిరాకరణముగ తిరస్కరించుట ఆసమంజసమున ఆయన నుడిపిరి. పిమ్మట నెహ్రూగారు మాకు 12గురుకు రాజీనామాపత్రిముల విచ్చిరి. వాని నామోదించబడుటకు కమిషనరు గారికి పంపెదరు.

మాతన కావనము శ్రేష్ఠతమమైంది గాన దానిని శామోదించితిని నాకు గారనిరి.

రాజీనామాలు ఆలస్యముగ నియమింపిరి. కావనసభలో మాత్రీతినిధి క్షయవారముకు చక్కబరచి యుండిన బాకుండ్డి దివి వీరి గారనిరి.

శేనిండలకు చింతియచ్చాను. రాజీనామాలు నియ్యి వారు తింగియోజనము నరుగువరకును ఈ 2 నెలలను వారు తోడ్పడెదరని మొదలని ఆధ్యక్షుడగుకాక్రైలు గారనిరి.

రాజీనామాలు నిచ్చినవా రందరు నొక్కసారిగా లేచి పోయిరి. ఇద్దరుహింతివులు మాత్రమే రాజీనామాలు నియ్య లేదు.

ఒక ఆస్పత్రియను ప్రసాసరు రెండు బ్రిటిషు పెట్రోలు పడవలను ముంచుట.

లండను జూలై 13 — ఎక్విరాల్లివా రిట్లు తెలుపుచున్నార. ఏషియాటికు సముద్రమున ఒక ఆస్పత్రియను కూర్చు రెండు బ్రిటిషు పెట్రోలు పడవలకు ఆపాయము కలుగజేసి వానిని ముంచెను 10 మంది చనిపోయిరి. అనేకులు ఖైదీలుగా తీసికొనబడిరి.

ఇంగ్లీషు మెయిలు స్టీమరు.

"సాత్నెట్" అను ఇంగ్లీషు మెయిలు స్టీమరు జూలై 13వతేదీని బొంబాయినుండి బయలుదేరినను.

బొంబాయి రాష్ట్రీయసభ.

అహమ్మదాబాదులో జరిగినబోవు 15వ బొంబాయి రాష్ట్రీయసభకు ఎ. ఏ. జిన్నా గారు గానవాదకులుగా నుండుట కంగీకరించిరి.

రహ్యచారి విజయము.

లండను జూలై 11 — రహ్యచారి విజయమువలన గ్రీకు వారి అభిప్రాయములు మారుచున్నవి.

మాంటెనగో స్థితి. మాంటెనగోలో జిప్సము పౌరంధమై ఆల్బేరియా లోనికి వ్యాపించినది. ఆస్ట్రీయావారు నెటివ్తేవ్రుకు పారి పోవుచున్నారు. స్కూటారి అపాయ స్థితిలో నున్నది.

సోమునది యుద్ధము.

లండను జూలై 12:— బ్రిటిషువారి యెడకు 30 జగ్గుకు పటాలము లున్నరనియు, రెండు కొత్తపటాలములు కెడ్లను రంగమనకు కనిపరనియు యుద్ధకాస్త్ర నిపుణులు చెప్పచున్నారు.

సోమునదికి దక్షిణమున వరానువారు విజృంభించి యందుకు సాగుచున్నారు. సోములోయరు రక్షించుచున్న శత్రు సైన్యము రెమెల్ల సేనాముఖము నాక్రమించినది. నెడలన్ స్థిమెటు చుట్టును నీటిగుంటలుగలవు సవాజముగా బలవంతమైన యా సా న ము ను శత్రువు లింకను బలకరించిరి. మంధియత్నములు చేసినగాని ఇది సాధ్యముకాదు. ఈభూయత్నము లన్నియు కొద్దిదినములలో పూర్తయగును.

ఒక వివాహము.

లండను జూలై 12:— రెకరంకు విలియంకార్నె జన్ గారికి, జో సెన్ చాంబెల్లెక్ దొరసానికిని వివాహమునని తెలియుచున్నది.

దేశీయ తంత్రీ వార్తలు

[మాస్కోయ విలేఖకుల యొద్దనుండి]

మద్రాసు

శ్రీ పెంట్లండు ప్రభువుగారు.

మీరు ఆక్టోబరు నెలలో సంచారార్థము ఉదకండులము నుండి బయలుదేరనపుడు ఆ నామలేలకును చేపలనుకట్టు తావులకును చెట్టివాడునకునుగూడ బహుశా వెళ్లవచ్చునని తెలియుచున్నది.

మలబారులో నడిగర్భములు.

ఒక తిత్తమొక వ్యాధ్యము

కొల్లూరు, జూలై 12 - మలబారుజిల్లాలో కొన్ని నది గర్భములపై మాత్సర్యం ఒకప్పుడుక అను ఒక భాగ్యవంతుడగు సంబూరకే గలదని ఒక గాత్రు డిప్రీప్రయమనుగాన ఒక వ్యాధ్యుడనందు తీర్మానించుచు. వల్లంబాడు తాలూకాలో నది కిరుక్కులగు భూములన్నియు తనవే గయక డిగర్భములైనను తనకు మాత్సర్యం గలదని సంబూరకే వాదించెను. చిరకాలమునుండి నదిగర్భములపై ప్రభుత్వమువారికే మాత్సర్యం గలదని డిప్రీప్రయమనుగాన తీర్మానించు ప్రభుత్వమువారు సబు కోర్టులో అప్పీలుచేసిరి. ఈ అప్పీలు తీర్పు నన్ను చెప్పబడినది. పాలనూరు తాలూకాలో నడలవైనను "తొడు"ల వైనను ప్రభుత్వమువారికే చిరకాలపు మాత్సర్యం గలదని చెప్పి అప్పీలులో సబుజడ్జి గారు ప్రభుత్వమువారి పక్షమున తీర్పు చెప్పిరి. సంబూరకే మరల మోక్షార్థము అప్పీలుచేయ దలచుచున్నాడు.

వల్లికు ప్రాసిక్యూటరు పరవి.

ఉదకండులము, జూలై 12 - వల్లికు ప్రాసిక్యూటరు పదవికిగల రెండుభాగములుగా చేయబడినది ఆరరాధవిషయ విచారణమును ఆస్పృహగారును, సివిలు విచారణమును చెన్నపురి యందలి కలీలు వి. రామేశ్వరు గారును చూచుచుండును. ఇకయుండు రామేశ్వరుగారు గరన్న మెంటు ప్లీడ రని పిలువబడుదురు.

మొసూరు

బెంగుళూరులో వ్యభిచార గృహములు.

బెంగుళూరు, జూలై 12: - బెంగుళూరు నందలి వ్యభిచారగృహములకు తొలగించుటకు గాను పురపాలకసంఘమువారు కొంతకాలమునుండి ప్రయత్నించుచున్నాడు. ఆరు గార్డెనులు తొలగించుటకు తగిన నిబంధనల నేర్పరచవలసినదని ఇటీవల నొక సభలో పురపాలకసంఘసభ్యులు తీర్మానించిరి.

మొసూరుపాలకు 87 వ స్మృతియను మొసూరు

నాగినీసహ 158 వ స్మృతియను 1-9-1916 వ తేదీనుండి బెంగుళూరులో అయిదు జరుపబడుననియు వారి ప్రకారము వ్యభిచార గృహముల నేర్పరచినవారు క్రింది పటము ద్వారానియును మొసూరు దొరతనమువారు ప్రకటించిరి.

మొసూరు విశ్వవిద్యాలయము

ఈ నెల 17వ తేదీని మొసూరు కా స న స భి మరల సమావేశమగును. అప్పుడు ప్రత్యేకసంఘమువారు విశ్వవిద్యాలయమునుగూర్చి ప్రాసిన రిపోర్టును సమర్పించెదరు. పిమ్మట కా స న సభవారు విశ్వవిద్యాలయ కాననమును చర్చించి ఆమోదింతురు.

హెచ్. జే. డబ్ల్యు. వాకరుకు శిక్ష.

మోసము ఫోర్వరీచేసినట్లు ఇంప్రెస్టరు నిర్ణయించు వాకరుమీద తెచ్చిన కేసును నేడు జిల్లా మేజిస్ట్రేటు ఎ. ఆర్. కాన్పు వి. సి. ఎస్. గారు విచారణచేసిరి. ఫోర్వరీ చేరమునకు 1 సం॥ముకు దగా నేరమునకు క్రింది పాత్రము కారాగృహ జాసమును రూ 200ల జూర్యుల వారు జూర్యుల చెల్లించనియెడల మరల నెలలు ఖైదును మేజిస్ట్రేటు గారు శిక్ష విధించిరి. జూర్యుల వలననే వో ఫోర్వరీకి యుక్తులైనవారి గారి రెండుశిక్షలు ఒకవారియే ప్రారంభమగుట గాని మొత్తముక సం॥ము మాత్రమే యుద్ధాయా శిక్ష ననుభవించవలసి యుండును. ముద్దాయి కొంచెమైన కృతకాపదద దగినవాడుగాను. దయా లేకము లేని మోసగాడు. కపటస్వభావడగు నేడు ధారి. ఇట్టి నేరమును కిదియే తొలిసారిగాను. 3 సంవత్సరముల క్రిత మితిమీరి బొంబాయిలో శిక్షను పొందినాడు. ఇట్టివాడు సంఘమునకు మానవకారి గాన ప్రబలశిక్షకు పాత్రుడు. ఇతడు నెడున్న కోర్టునకు వంతుబడిగిని వాడు ఇతనికి దగినంత శిక్షను జేయుటకు నాకధికారములేనందులకు చింతిల్లడని నేడు మేజిస్ట్రేటు గారు నుడిచిరి.

బొంబాయి

మొసూరు ప్రియరు

28-6-1886 తేదీ సీనుటపాలన తెచ్చుచున్న (మండల) నాక ఈ నెల 12వ తేదీనాయంకాలము 5 గంటలకు బొంబాయి రేవుకు వచ్చినది.

గుజరాతి విద్యా సభ

పూనా జూలై 12: - రాజ్ గోవింద్ అగ్రవాల మాసమున జలుగునున్న గుజరాతి విద్యాసభకు ఆహ్వానమువారు నందలి గోవింద్ శంభురావారు చిరునాలో హెచ్. నెట్లూరుగారి నెప్పుకొనిరి.

బొంబాయి భాగముల మార్కెటు

జూలై నెల ఏర్పాట్లను బట్టి బొంబాయి భాగముల మార్కెటు నిన్నటిదినము మాసివేయబడినది. 8 1/2% గరన్న మెంటు ప్రత్యేకములధరలు 76 1/2 రూపాయలైనవి

బంగళము

కలకత్తా తుర్పుకట్టు కేసు.

కలకత్తా, జూలై 12 - కలకత్తా రాజ్ లో తుర్పుకట్టు ప్రిజర్ డ్యు, కార్యదర్శులవై. నాగేంద్రరాధకృష్ణ తెచ్చినకేసు ఈ దినము ఇంటి విచారణకు వచ్చినది.

వాది లంచముచ్చి పుత్రాంతమున కనుగొనెన్న వాధు అను నైకిలపిల్ల రావు యల పిలిపించబడి (కానుకీర్తి) చేయబడినది. అతనిని పాముగా ఈ కోర్టుమునుండి బర్రరపు చేసినది అతడు చెప్పెను. ప్రతివాడు లింకేపాతులను పిలువలేదు. వెంటనే సర్ ఎస్. సి. సింహగారు ప్రతివాడును తరపున వాదము ప్రారంభించి వాదకేసు నమోదగింది కాదనియు, కలకత్తా మైదానమునకు ప్రజలకు గల మాత్సర్యము తగ్గించుటకే వాది యిట్లుచేసినందు, ఈ మైదానముపై అధికారియింక నమోదగిందియు ఆ అధికారియింక భర్తకర్తృత్వములను కలిగినదనియు వాదించిరి. బంగళా రాజధాని ప్రభుత్వమువారి కార్యదర్శి ఈ మైదానము ప్రభుత్వమువారి భర్తకర్తృత్వము క్రింద నున్నదని కొందలు నైకికోర్టులకు ప్రాసిన యాత్రమువై వాది యాధారపడినది. రెండు కక్ష వారులకు ఈ తీర్పు ప్రస్తుతము జలుగుచుండెను. ఒక కక్షివారులు రెండవ కక్షివారిని తమ స్థానములకు రానిచ్చుట కంగీకరింప దుండెను. మాత్సర్య విషయమున వాది మోడిపోయినయెడల వానికి నష్టపోరక మియ్యవసరమే లేదు. పందెముల సమావేశములకు తనకు రానియందున తనకు 7000 రూపాయల నష్టమొదని తెలిపెను. పందెముల సమావేశమునుండి వాదిని తొలగించుటకు ప్రతివాడు కధికారమున్న యెడల నష్టము లేనేలేదు. నష్ట మేమైన నున్నయెడల పందెములను గురించిన పుస్తకమునందు వాదిగూర్చి నోటీసు ప్రకటించుటచే మాన నష్టముండిన నందును. వాది అట్టి నోటీసును ప్రకటించుట స్తవ్యవిధియై యున్నదని ప్రిన్సిపల్ చేయబడిన పని గూర్చి సింహగారు నుడిచి బాదుగొడవన్న నైకికలును వాది లంచముగా నిచ్చెననిరి. వాదిపక్షమున జొరబాటుగా వాదించుచు వాదిని పందెముల నుండి తొలగించుటకు ప్రతివాడులకు అధికారములేదనియు, 22,28 వ విక్టోరియా నిబంధనలయందు దొరతనమువారి ఆస్తిని అమ్ముటకు గాని ఇచ్చినవారులకు గాని హిందూజాత కార్యదర్శి కధికారమునుండినది. హిందూజాత కార్యదర్శి ఆ ఆస్తిని అమ్ముట తప్ప ఇంకేవిధముగా ఇచ్చినవాడగుడు. ఆస్తిని కవులు కిచ్చినవాడును నిబంధన క్రింద హిందూజాత కార్యదర్శి అమ్ముచున్న తుర్పుకట్టు భూమి కవులుగాను. కవులు నందు కవులు సామ్యు అడిగినయెడల ఒక బంగారు మొహరి నీయవచ్చునని వాదించబడినది. అట్టి భూమికి ఇట్టి అద్దెములుట మాస్కోయవారుగ నందును.

వ్యాజ్యముల చొదర గారు: - ఈ విషయము లేమియు నాతో చెప్పకుడు. వీనిని తీర్చిపు వాద మెంటు వారు వరిమర్చుకుందురు.

వాది తరపు: వ్యాజ్యమువారు కొంత వాదము నలిపిన వెనుక కోర్టువారు లేచిరి.

రెవల్యూరుల దొంగతనము.

కలకత్తా జూలై 12: - కలకత్తా నాకానిర్యాకాల యందు 40 రెవల్యూరులు ఈయధు వోరేయెనది. తనవారి తెలిసిన కలయములను బట్టివాడగా కలకత్తా నాకానిర్యాకాల కాలవద్ద "కాశ్మీరీ మూస" నాకాయన్ను పుడే యావోరీ జరిగినదని తెలిసినది. ఈ 40 కొట్ల రెవల్యూరులు గల రెండువెట్టెలు మాన్ టన్ కంపెనీవారికి వచ్చెను. ఒక్కొక్క రెవల్యూరును

ఒక్కొక్క అట్లవెట్టెలో భద్రంగా వెట్టెడె. అట్టి అట్ల వెట్టెనట్టి 40 ఇటీవల ఒకనాకాయం దొంగముల కనబడినది. కలకత్తా పశాసునంగు కూడ అవి యుంచబడిన వెట్టె కనబడినది. తుపాకులకాని రెవల్యూరులు కాని నుదురుకును సామానులు కాని హిందూజాతమునకు వంతువును గానివై NOX అనివాగిని వంపించుటకు ఇట్టి వ్యయ చాలకలకు తగ్గవలదు.

ఎనిలైను రంగుకుదార్కములు.

వివేకీపు ధరలు.

కలకత్తా జూలై 12 - మెన్స్ట్రెయల్ కంపెనీవారి అమ్మకపు దుకాణములలో అలెగ్జాండ్రా ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ వారి తరపున గాగ్నాముకంపెనీవారు ఎనిలైనురంగు పశాకములను వేయవేసిరి. ఈ పశాకములు బేరకేఫీయన్ అను జర్మను నాకాయంకు అభివదినది. రంగు పరిశ్రమచేయవారి నీని కొనవలెనని నిశ్చయించబడిన హిందూజాతీయ ఇతర భాగముల నుండి వచ్చినవారే యెప్పుడు నాలువెట్టి యెప్పుడు రంగు పశాకములను గొనిరి. కొనినవారు మాస్కోయ తీర్పురే యుండిరి. మద్రాసు పాటగానలకును బొంబాయి ప్రత్తియంత్రముల ప్రితినిధికిని పోటీ వికేషముగా ఉండెను. వివేకీపు ధరలకు వీరే కారణము. ఆరమేను పనులరంగు పాటు 8-8.00 అమ్ముడెను. డెల్టావర్మికోరంగు అన్నిరకములను పాటు. 82-12-00 మొకరిగెను. ఆమివాపనులరంగు 50 పాటులు గల రెండువెట్టెలు 840 రూ॥ల కమ్ముకుపోయెను. వీనిని మధుజిల్లానుండి వచ్చిన యుగ్గురు చెన్నపుర రాజధాని జనులు కొనిరి. వారే 112 పాటుల డెల్టావర్మికో రంగుగల 2 వెట్టెలను 7886 రూ॥ లకు కొనిరి. వారే 1250 పాటుల జుమాపానుల రంగును గూడ 10628 రూ॥ లకు కొనిరి. ఆంధ్రాయూల్ కంపెనీవారు 6 వెట్టెల మెజంట్రాక్రిస్టలు రంగుకు 44850 రూ॥లకులకు కొనిరి. మెన్స్ట్రెయల్ అనుపచ్చ రంగును ఆకంపెనీవారే 1550 లకు కొనిరి. బొంబాయి నున్న యంత్రములవారు కార్తమిక్ రంగును 750 పాటులను 6875 రూ॥లను ప్రత్తియంత్రములవారు 100 పాటుల అనుపచ్చరంగును 2800 రూ॥లకును కొనిరి. ఆక్స్మిక్ పనుల 1000 పాటులు 16 వేల రూపాయల కమ్ముకుపోయెను. 500 పాటుల ఆక్స్మిక్ పనులరంగును హోస్పిటల్ కంపెనీవారు 8500 రూ॥ వా య ల కు కొనిరి. 200 పాటుల కాంగో ఎరుల 6 వేల రూపాయల ఖరీదయ్యెను. 300 పాటుల ఆరెమిక్ పనుల 2550 రూ॥లకును, 850 పాటుల ఆక్స్మిక్ అను పనుల 5440 రూ॥ లకును, 250 పాటుల డెయియంకు ఆనుపచ్చ 5575 రూ॥ లకును, 750 పాటుల కార్తమిక్ డెయి 6875 రూ॥ లకును 1500 పాటుల ఆక్స్మిక్ పనుల 25,500 రూ॥ లకును, 50 పాటుల కాక్స్మిక్ సీమి 750 రూ॥ లకును, 1250 పాటుల కార్తమిక్ పనుల 10628 రూ॥ లకును, 500 పాటుల వెకేటికోగో 5000 రూ॥లకును 8 పాటుల వీలిరింగు 80 రూ॥ వా య ల కు ను, 762 పాటుల కాంగో ఎరుల 19,014 రూ॥ వా య ల కు ను 200 పాటుల మోటోరీలను 1450 రూ॥లకును, 6 వెట్టెల మెజంట్రాక్రిస్ట 44850 రూ॥లకును, ఒకవెట్టె ఆల్బురి నీలము 1350 రూ॥లకును, 164 పాటుల నూపు నీలము 282240 రూ॥లకును, డెల్టావర్మి 10808 రూ॥లకును, నూనపొంద మొదటిరకపునీలి 1000 రూ॥లకును, 200 పొంద మొదటిరకపునీలి 8500 రూ॥లకును, 224 పొంద దనుచుండు మెజంట్రా 6272 రూ॥లకును అమ్ముకేయబడినవి.

జనుయె: ముత్తెలు ఒకటిన్నర లక్షల ఇల్లర యెనది.

ఈ అమ్మకముల తరువాత ఇంకొక మాసమున అమ్మకము వలన 2248 రూ॥లు వచ్చినవి.

మొసూరు

యొద్ద విధి.

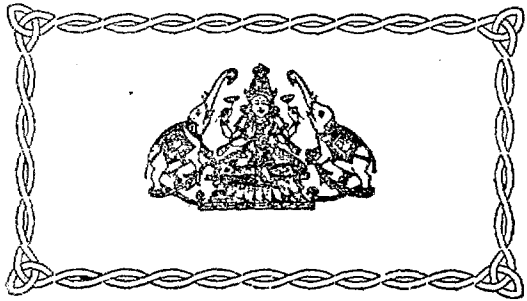
కాపూరు, జూలై 12: - కాపూరు ముఠాకు యొద్ద నిధివారు 500 పాటుల లాంబుడోక్ నొకసారి గ్రి: కు ముఠాబంధించి, 1500 పాటుల నైకికోర్టుగ్గు ముఠాబంధించి 8000 పాటుల నైకిముఠా ఆంబులైగ్గు ముఠాబంధించు జనకట్టిరి.

వెల్లియం విశిష్టసహాయ సభ

అమ్మకసరియినదని సి. ఎ. ఎస్. ఆలెగ్జాండ్రా ఉన్నతపాతశాలా విద్యార్థులు ఈ నెల 10వ తేదీ వెల్లియం ముఠా అసమాములై విద్యయున్న పిల్లలసహాయక సామ్యు పోగ్గుచేయుటకు కొన్ని వినోదములనుజటిపిరి. ఆ కపులు వానిని జంతులుకు వచ్చిరి. 200 రూపాయలు జనుకుయ్యెను.

విషయానుక్రమణిక.

కాకివాడ నుండి పోలిటి, నియోగిహాజరు	2
దక్షిణ హిందూ దేశ మహమ్మదీయులు—విద్య	3
చింతలు—విశేషములు, గోపాలకేశవ ఆగారాధన	4
దేశీయ తంత్రవాదము	5
ప్రధాన వ్యాసము	
నీలిమందునకు భయము కలదా?	6
గ్రామ న్యాయస్థానములు	7
విరోధా నుహాసంగ్రామము.	
విశేష తంత్రనాటకము	8-9
విగ్రహ—విశేషములు	10
ఇంగ్లీషు తెలిగ్రామములు	11-12

ఆంధ్ర పత్రిక

1916 వ సం॥ జూలై నెల 13-వ తేది

గురువారము.

నీలిమందునకు భయము కలదా?

మహాసంగ్రామ మొకఫలమును కలిగించినది. జర్మనీ రంగువస్తువులు లోకమునకు సరఫరా అయ్యుట లేదు. ఏదేశమునాకు ఆ దేశమున రంగుల విషయ మాగించుకొనవలసి యున్నది. ఆంగ్ల భూమియంత కాంగ్లభూమి పాలుపడుచున్నది. జపాను మట్టుకు జపాను పరిశ్రమ చేయుచున్నది. అమెరికావరకు అమెరికా ప్రయత్నించుచున్నది. అందర కు ను రంగువస్తువులకు నీలిమందు ముఖ్యముగా కావలసియున్నది. ఎన్నియో రంగులకు నీలి ఉపయోగపడుచున్నది. కాబట్టి మన నీలిమందుకు కావలసినంత గిరాకి కలదు. గిరాకి యున్న ఉత్పత్తి హెచ్చించుట లోకమునకు నైజము. మనదేశమున నీలిపంట అపరిమితమై పోయినది. నీలితోట్లు, మూలపక్షి మూలుగుచుండినవి కూడ, పునరుద్ధృతము లైనవి. నీలివ్యాపారము మ్రోగి పోవుచున్నది. వ్యాపారము మిన్నముట్టినప్పుడే గడచిడలకు ఎక్కువ అవకాశము కలదు. ఇది స్వ భావసిద్ధమగు వ్యాయము. అందుచేత వ్యాపార స్థులు నిమేష నిమేషమును లోకవిక్రయాంగణమును జాగ్రత్తగా కనిపెట్టి పనిచేయుచున్నారు. జాగ్రత్త ఎల్లప్పుడు మంచిదే కాని అవసరాందో శిన మాత్రము అవధిదాయకము. వ్యాపార విషయములలో నీ న్యాయము మిక్కిలి యెక్కువగా వర్తించుచున్నది. ఈ నిమేషమున నున్న స్థితిని మరునిమేషమున తలక్రిందు లొనర్చుట కొక్క గాలివార్త చాలియుండును. అందు వలన వ్యాపారపు మేలు నాలోచించువారు శాంతముగా విషయ పర్యలోచన చేయవచ్చుట అవసరము. మొన్నటి వార్తలలో నొకటి మన నీలి మందు విక్రయాంగణమున కొంతకాలత పుట్టించినట్లు వినుచున్నాము. జర్మను జలాంతర్గామి అమెరికాకు రంగు వస్తువులు దిగుమతి చేసినదట! 1800 మైళ్లు

నీటిలో ప్రయాణము చేయుట ఏమి. రంగువస్తువులను కొనిపోవుట ఏమి. అంతయు రంగువస్తువులటనే. అవి యెంత యుండును. అమెరికా మూలముగా రంగువస్తువులు సరఫరా అగునెడల మన నీలి వ్యాపారముగతి ఏమి. అను మొదలయిన సమస్యలు కొంతబాధను కలుగజేయుటలో విపరీతము లేదు. ఈ సమస్యలను సూక్ష్మముగా విమర్శించినయెడల నిజము బయట పడగలదు. భయము పాయగలదు. విశ్వాసము కుదురుకొనగలదు. ప్రాత సమ్యక్ము పాదుకొనగలదు. జర్మనీజలాంతర్గామి చేసిన ప్రయాణ మద్భుతమే యగును. కాని ఇంత దూరము ప్రయాణముచేసిన జలాంతర్గామి ఒక్క ఈ జర్మనీ వారిది మాత్రమే కాదు. ఇదివరలో కనడాలో సిద్ధమైన జలాంతర్గామములు పది సముద్ర గర్భమున అగ్లభూమికి వచ్చిచేరినవి. అంతే కాదు. ఒక్క జలాంతర్గామి మొదటి పర్యాయము మిత్రమండలిని తప్పించుకొన గలిగినది కాని ఈ యాట పాగుట మాత్రము మిక్కిలికష్టము. దొంగయొక్క బాట బయల్పడిన వెనుక కట్టువారు ఉండకపోరు. రంగులు కొనిపోయిన జలాంతర్గామి వేయి బన్నులు మోయగలది. అనగా అందులోని బరు వంతయు వేయి బన్నులకు మించరాదు. నౌకలోని మనుష్యులు, వారికి కావలసిన భోజనపదార్థములు నౌకకు కావలసిన నీళ్లు బొగ్గులు, ఇతరోపకరణములు అన్నియు నీ తూనికలోపుగ నుండవలెను. ఒక్కొక్కదాని బరువును మన మెరుగము అయిన నికరముగా ఈ సముద్రాంతర్గామి 414 బన్నులు మోయగలదని నేటి తంత్రనాటక యొకటి తెలుపుచున్నది. ఈ 414 బన్నులును రంగు వస్తువులే అడకొనినను అమెరికాకు దిగిన సరకు ఎంతో అగుటలేదు. సంవత్సరమునకు అమెరికావారికి రమారమి 30,000 బన్నుల రంగు వస్తువులు కావలయునట. మనకు నేడు కావలసిన యంతెలు వట్టి అమెరికావి మాత్రమే కావు. లోక మంతటి వ్యాపారమునకు సంబంధించినవి కావలయును. లోకమునకంతటికిని రంగు 20లక్షలటన్నులు కావలయునట! 20లక్షల బన్నులెక్కడ, 414బన్నులెక్కడ తుదకు 1000 బన్నులైన నెక్కడ! ఇట్టి జలాంతర్గామి లెన్ని వేలు పనిచేసిన ప్రపంచపు రంగు గిరాకి తీరును? అమెరికా రంగువస్తువులు సరఫరా అగుటకైనను ఆరువందలు ఇట్టి జలాంతర్గామములు నిండి రావలయును గదా! అమెరికా కూడ వింకను రంగుల వ్యాపారమున విజృంభింపలేదు. అట్లుంటచే ప్రయత్నము చేయలేదనుకొనరాదు. మనవలె అమెరికా సర్వశూన్యముగా నున్నదని భ్రమపడకూడదు. తుద కాంగ్రెసీమవలె ఒక్కరంగు కర్మాగారము లో తృప్తిపడినది కూడ గాదు. యుద్ధమునకు నుండు అమెరికాలో రంగుల కర్మాగారము పేర్కొనదగినంత పెద్దది ఒక్కటి మాత్రముండినది. కొన్నికొన్ని రంగులను కొంత కొంత వరకు చేయునవి మరినాలుగు చిన్న కర్మాగారములుండినవి. ఈయన్ని కర్మాగారములలో నొక్కదానిలో నైనను మొదటినుండి తుదవరకు రంగులు సిద్ధమగు చుండలేదు. రంగులకు కావలసిన పాక్షిక సిద్ధవస్తువులను దిగుమతిచేసికొని ఈ కర్మాగారములు రంగులు చేయుచుండినవి. ఈ పాక్షిక

సిద్ధ వస్తువులలో ఏదో ఒక్కటి రెండు మాత్రము అమెరికాలోనే యగుచుండినవి. యుద్ధము ప్రారంభ మగుటలో కొత్తప్రయత్నములు పాడమౌపినవి. పెద్ద కర్మాగారము ఇంకను వెరిగిపోయినది. చిన్న కర్మాగారములలో నొకదాని యజమానుడు గొప్ప ఇక్కట్లు బడియు తప్పించుకొని అభివృద్ధి కనుపరచి నాడు. కర్మాగారమును పెంచవలెనని అత డన్నిటిని సిద్ధము చేసెనట! అకస్మాత్తుగా ఏ యంత్రమో పెటిలి కర్మాగారము కూలుకొనినది. అతడు వైద్యాలయము చేరవలసి వచ్చినది. కాని అతనిశక్తి క్రుంగలేదు ఉత్సాహము తరుగలేదు. కార్యక్షి కారవడలేదు. బాగుపడి. తోడనే మరల అతడు పని ప్రారంభించినాడు. ఇప్పటికొక పెద్ద కర్మాగారమును స్థాపింప కలిగినాడు. ఇతర స్వల్ప కర్మాగారములును అభివృద్ధి యైనవి. వీరెల్లను పాక్షిక కక్య వస్తువులను పుష్కలముగా సిద్ధముచేయుచున్నారు. పాక్షికకక్య వస్తువులను సిద్ధము చేయుటకు మరి నాలుగు కొత్త వ్యాపార సంఘములు పేరైనవి ఏర్పడినవి. అనేకులు రాసాయనిక పండితులును ఇంజనీరులును ఈ పరిశ్రమకు సంబంధించి శిక్షణనందుచున్నారు. ప్రస్తుతము యుద్ధావసర వస్తువులను చేయుట వలన అమెరికా రంగు వస్తువుల వైపునకు దృష్టి మరల్చి లేకున్నది. యుద్ధ మైనదివలె తమకు కావలసిన మట్టుకు తామే రంగులు చేసికొనగలరని అమెరికావారనుకొనుచున్నారు. రంగుల పరిశ్రమ నభివృద్ధి చేయుటకు విస్తారతర సంతృప్త పద్ధతి అవలంబింపవలసినదను విషయము అమెరికా రాజ్యాంగ సభ వారి యాలోచనలో నున్నది. ఈ రీతిగా రంగు పరిశ్రమకు అమెరికా మిక్కిలి చక్కగా సిద్ధపడుచున్నదే కాని ఇంకను ఎంతో దూరము కార్య సరణిలో జొరబడలేదు. జపాను సంగతి విశేషము తెలియును. కాని జపాను రుహ్యకు యుద్ధసాగుగి యొదవించుట కెక్కువ పాలుపడుచున్నది. తానిది వరకు ఎరింగినపరిశ్రమలతో తూర్పు విక్రయాంగణములను స్వాధీనముచేసికొన జూచుచున్నది. కాబట్టి రంగుల పరిశ్రమ నాలోచించునప్పుడు జపానును గురించి ఆలోచింపబనిలేదు. ఈవిధముగా రంగుల విక్రయాంగణ పరిస్థితులలో కొంతకాలము వరకు యుద్ధము పూర్తియగుదకు ఎక్కువ విభేదము కానవచ్చునట్లు తోచదు. రంగుల విక్రయాంగణ మొకకొంత మారినను అందులో నొక భాగమును నీలికెంజో యువద్రవముండదు. రంగులవిక్రయాంగణము మారుట స్వల్పమైనను లేవప్పుడు నీలి మందున కపాయము కలుగు ననుకొనుటకు కారణము కన్పించదు.

గ్రామ న్యాయస్థానములు.

1889-వ సంవత్సరపు 1-వ శాసనమును అనుసరించి గ్రామ న్యాయస్థానములు ఏర్పడి యుండుట మాచదువరు తెలుగుదురు. గ్రామముననటు స్వయముగా వ్యాజ్యములను విచారింపుటకు అధికారము కలవాడై యున్నాడు. పంచాయతుల నేర్పరచుటకు పేళ్ల పట్టికలను సిద్ధముగా నుంచుకొనవలసి యున్నాడు. వ్యాజ్యదారులలో నొక పక్షమువారు పంచాయతి కోరవచ్చును.

అప్పుడు గ్రామముననుబట్టి వంచాయతీని చేర్చవలసి యుండును. వంచాయతీని అధ్యక్షులు గానుండి విషయములు విచారించవలసి యుండును. ఈ రీతిగా రెండు విధములైన గ్రామ న్యాయస్థానము లేర్పడుచున్నవి. గ్రామ ముననుబట్టి మాత్రము న్యాయాధికారిగా పనిచేయు న్యాయస్థాన మొక్కటి. వంచాయతీ సహాయమున నాతడు తీర్మానము లిచ్చు న్యాయస్థానము రెండవది. ఈ రెండువిధముల న్యాయస్థానముల యందును ఇరువది రూపాయలకు పైబడిన మొత్తముల విషయ విచారణజరుగుట లేదు. కాని ఇరువత్తములవారును వాత్రయూలకముగా అంగీకరించిన యెడల ఈ గ్రామన్యాయస్థానములు 200 రూపాయల న్యాయజ్యములను గూడ విచారించవచ్చును. ఈవిధముగ విభేదముచూపుట చేత గ్రామ న్యాయస్థానములను మునియొకవిధముగా విభజించుటకును తోచేర్చుచున్నది. అందు చేత గ్రామ న్యాయస్థానములను నాలుగు ద్వైవిధములనుండి వియ్యంపవచ్చును. గ్రామముననుబట్టి న్యాయస్థానములు, గ్రామముననుబట్టి పంచాయతీ న్యాయస్థానములు, ఇరువదిరూపాయల విచారణ న్యాయస్థానములు, పైబడిన మొత్తముల విచారణన్యాయస్థానములు. మన రాజధానిలో ఏదవ్విన కథమునుండి చూచినను 1913, 1914, 1915 వ సంవత్సరములను పోల్చి వ్యవహరించునెడల గ్రామ న్యాయస్థానములు కొద్దికొద్దిగా అభివృద్ధియొనర్చి కానవచ్చుచున్నది. ఇట్టి న్యాయస్థానముల మొత్తము 6287 నుండి 6427 అయి, 6976 నకు పెరిగినది. ఇందులో గ్రామముననుబట్టి న్యాయస్థానములు వరుసగా 5992; 5930; 6384 ను వంచాయతీతో చేరిన న్యాయస్థానములు 295; 497; 592 ను కలపు 200 రూపాయలవరకు విచారణను నడిపిన న్యాయస్థానములు గ్రామ ముననుబట్టి మాత్రము 5317; 5337; 5932 కాల్పించుచున్నవి. వంచాయతీతో కూడినవి 236; 387; 423 ఉన్నవి. తీర్మానమున న్యాయజ్యముల సంఖ్యను బట్టి చూడగా చామాన్య న్యాయస్థానములలో అనగా గ్రామముననుబట్టి మాత్రమే విచారణచేయు న్యాయస్థానములలో నెక్కువవని జరిగినట్లు తోచుచున్నది. 1, 01, 368 న్యాయజ్యములు 1913 లో తీర్మానమయ్యెను. 1914 లో సీసంఖ్య 1,13,350 గా కనిపించుచున్నది. 1915 లో 1,36,265 నకు పెరిగినది. బెంచీకోర్టులలోని తీర్మానములు తగ్గుదలను చూపినవి. 1913 లో 1111 న్యాయజ్యములు తీర్మానమయ్యెను. 1914 లో 5201 కి మాత్రము తీర్మానమయ్యెను. 1915 లో అంకె కొంచెము హెచ్చుగానున్నది (7,722). కాని ఇది విశేషము పెంపుదల యనుకొనుటకురాదు. గ్రామముననుబట్టి కోర్టులలో విచారణచూపి న్యాయజ్యములైనను బాగుగా ఎక్కిపోయినవనుట తగియుండలేదు. మిక్కిలి సామాన్యభివృద్ధియే గాని యిది చురుకైన యభివృద్ధికాదు. నిజముగా ఈయభివృద్ధి యొక్క యుపయోగమును తెలిసికొనుటకు జిల్లా మునసబుకోర్టులలోని న్యాయజ్యముల యంకెలను గూడ వియ్యించుట అవసరము. ఆయంకె లవసరమని గుంటూరు కలెక్టరు గారు సూచించినారు. కాని నూ యె దు టి నివేదకముతో నా యంకెలు లేవు. అయినను జిల్లా మునసబుకోర్టులలో న్యాయజ్యములు విజృంభించి పోవుచున్నవనుట నెవ్వరును కాదనజాలరు. అందుకు దినదినమును ఆడి కొను విషయమే యిది. కాబట్టి గ్రామన్యాయస్థానము లెంతో యుపయోగకరము లగుచున్నవని యనుకొనుటకు ఏలలేదు. వానివలన అనవసర న్యాయజ్యవ్యయములు తగ్గుచున్నవని చెప్పుటయు

తప్పే యగును. మొత్తముమీద గ్రామ న్యాయస్థానములు చచ్చిడి సంస్థలుగా నున్నవని తీర్మానింపక తప్పదు. సాధికారములును శాశ్వతములును నగు వంచాయతీ లేర్పడినను గాని ఎక్కువ ఫలము కలుగదు. గ్రామ న్యాయస్థానము లున్నవనుటకును అంకెలతో కాగితములు వియ్యంపకును మాత్ర మిప్పటి సంస్థలు పనికి నచ్చునని మానవ్యము. ఆంధ్ర మండలములలో నీ గ్రామ న్యాయస్థానము లెంతవరకు పనిచేసిన దనియు ముందు నకు వియ్యంపవలసి యున్నాము.

బనగానపల్లి సంస్థానము.

సంవత్సరము సంవత్సరమును బనగానపల్లి సంస్థానము అభివృద్ధి చూపుచుండుట సాక్షిపదాకాయము. సంస్థానము చిన్నది. జనసంఖ్య 40,000 లకు పైబడలేదు. ఈ సంస్థానముండు ప్రదేశమును రాజధానిలో విశేష ప్రముఖ ప్రదేశము కాదు. కర్నూలు మండలము కొద్ది కొద్దిగా ప్రాముఖ్యమునకు వచ్చుచున్నది కాని ఎక్కువ ప్రముఖమని చెప్పుటకు మాత్రము రాదు. ఇట్లున్నను బనగానపల్లి సంస్థానము దినదిన ప్రవర్ధమానమై స్వదేశ సంస్థానములలో ప్రఖ్యాతములైన వాని మార్గమును అనుకరించు చుండుట ప్రశంసనీయము బనగానపల్లి నవాబుగారు తమ సంస్థానమున పరిపాలన విధిమీద పరగణాల యందువలనే శాఖా విభజన మొనర్చి జరుపుచున్నారు. విద్యాశాఖ, అటవీశాఖ, పారిశ్రామిక శాఖ, వైద్యశాఖ పోలీసుశాఖ, నిర్మాణశాఖ, అన్ని శాఖలును బనగానపల్లి సంస్థానమునందు కలవు. వట్టి శాఖ లుండుట మాత్రమే కాదు. పనియు జరుగుచున్నది అందులో పారిశ్రామిక శాఖయందు చక్కని కార్యధిక్షి యవలంబించబడి యున్నది. నేతపని కెక్కువ ప్రాప్తాహము కలిగియున్నదట. కర్నూలు జిల్లా యే జంబుఖాణములకు బ్రసిద్ధియొనెది. అనేక కారణములచేత ఈ పరిశ్రమ జిల్లాలో కొంత తగ్గిపోయినది. మరల బనగానపల్లి సంస్థానమువారు దీనిని ప్రఖ్యాతిలోనికి దెచ్చివచ్చున్నారు. పాశ్చాత్య వ్యాపార సంఘములలో సుప్రసిద్ధులగు ముర్రే కంపెనీ వారు బనగానపల్లి జంబుఖాణములను ప్రశంసించినారట! ఆ గ్రా, పాక్షుల జంబుఖాణములకంటెను జపాను జంబుఖాణములకంటెను బనగానపల్లి జంబుఖాణములు ప్రత స్తతరములని అభిప్రాయ మిచ్చినారట! ఇందున క్రాంద్రదేశము సంతసించవలసి యున్నది. కర్నూలుజిల్లా తనతీ నెరిగి బనగానపల్లి చూపినమార్గమున అభివృద్ధిపద్ధతులతో పనిచేసినేని ఆంధ్రమండలములలో నొక్కటి ఒక్క చక్కని పరిశ్రమకు పెట్టినపేరు కాగలదు. కర్నూలు జిల్లా ఏమిచేయగలదో చూడవలసియున్నాము. మునియొక పరిశ్రమకూడ ఇట్టిదే ప్రాచీనమైనదే కర్నూలుజిల్లా నివాసముగా కలిగియుండినదే బనగానపల్లి మూలకముగా ప్రశంసకు వచ్చియున్నది. అది చిత్తూరుపని. చిత్తూరుపనియను మాట చిత్తూరువునకి అప్పగించముగా నుండవచ్చును. కాని చిత్తూరువుననితో ప్రత్యేక శాఖకు చిత్తూరుపనియని రూఢియయ్యున్నది. కర్రమీదను తోలుమీదను స్వదేశజమగు లక్కరంగుతో చిత్తములు వ్రాయుట ఈపనితో ముఖ్యంగము. నవాబులు ఉపయోగించుచుండిన మంచపుకోళ్లు. కర్రవల్లెములు, ఇతరాలంకారములు అన్నియును ఈచిత్తములతో నిండియుండునవి. ఇప్పటికిని కర్నూలుపట్టణమున నొకవీధి చిత్తారివారి వీధియనియున్నది. అచ్చట బహుస్వల్పముగా సీపని జరుగుచున్నది. ఈ

పనితనము విశేషము మద్రాసు ప్రదర్శనాగారమున కొన్ని వస్తువులలో నిండిపోయి గతలోకమునకు చేరునట్లుగుచుచున్నది. అట్టి కరిస్థితి గానక కాచాడు కీర్తి బంగారపల్లి సంస్థానమునకు చేరగలదని ఆనందించుచున్నారము. కర్నూలు జిల్లాము ఆంధ్రభూమియు ఈ విషయమున బనగానపల్లికి తోడుకావలసి యుండును. పనితనమును ఉగ్గడించిన హాడలేగారు ప్రభుత్వపు సాయముకూడ దీనికి నిప్పించుట గాకయని కోరుచున్నాము. స్లాపునీయ మార్గముల పెంపుజూచు బనగానపల్లి సంస్థానమునకును స్వయముగా శ్రద్ధతీసికొని అభివృద్ధికి తోడ్పడునట్టి సంస్థానాధీశ్వరునకును శ్రేయంబుగాక!

మహమ్మదీయ విద్యార్థిములు—బండికర్పలు.

మహమ్మదీయములలో విద్యార్థులకు. కాపున ప్రభుత్వము వారు వారి కెక్కువ సౌకర్యములు చేయవలెను. ఆయనలకు మహమ్మదీయ బాలికలను గోమఘట్టతయ్యుండుటచేత ప్రత్యేక మేర్పాటులు అవసరమైనవి. వారి విద్యాలయములకు తీసికొనిపోవుటకు బండ్లు ఏర్పాటు చేయవలసియున్నది. కొన్ని చోట్ల ప్రభుత్వమువారు అంతకర్పను భరించుచున్నారు. కొన్నిచోట్ల నగరాకర్ప భరించుచున్నారు. ఈ నగరమున రాజుపేట మెట్రోపాలిటన్ రెండు విద్యాలయములును నుండుటచూచి నొక విద్యాలయమును అట్టి సౌకర్యము ననుభవించుచున్నది. క్రమక్రమముగా ఈ సౌకర్యము అనేక స్థలములందు కోరబడినది. విద్యాలయాధికారి ఏమిచేయవలెను నోచక ప్రభుత్వమువారిని ఈ విషయము ఉత్తరపు పాలించవలసినదని కోరెను. ప్రత్యేకముగా కారణములున్నప్పుడు ప్రభుత్వము ఆలోచింతురట! అయిన పూర్వముగా గా సాక్షికముగా గారి బండికర్పలన్నియు పద్ధతినిసామాన్యముగా పెట్టుకొనరట! విద్యాలయాధికారి ఈ యత్నపు నడుం రింకవలెనట! ఇంతవరకు నర్థముచేసికొనకయ్యెను. కాని ఉత్తరపులో నింకొక వాక్యమున్నది. విద్యార్థిమల తిరిగివచ్చుట దరియైనంతమాత్రమున ప్రత్యేకము అనుమతమున కర్పతయ్యుండదట! చాలమార్పులైనయెడల ఆలోచించవలెనట! బిడ్డలకు విద్యాలభిముఖులమీదు నేడకంటే ఏమియు నెరుంగక మొరట పోతావామందుటకెటు లర్హదోమేయగ్రహించలేకున్నాము.

నగరపాలకుల ప్రతినిధి

ఈ నగరపాలకులు స్థానిక కాపరిర్యాసరభకు ఒక ప్రతినిధిని పంపుట కధికారము కలవారై యున్నాడు. ఆ స్థానమునకు ఇత్యకు టి. రంగాచార్యుల వారు నిర్వహితులైనారు. రావుబహదూర్ పిట్టి త్యాగరాజు శ్రేష్ఠిగారు అధ్యక్షులుగా నుండిరి. కాని సమ్యక్తులు తప్పురగా వచ్చుట చేత ఓడింప బడినారు. రంగాచార్యులవారికి 19 సమ్యక్తులు దొరకినవి. త్యాగరాజు శ్రేష్ఠి గారికి 14 మాత్రమే దొరకినవి. త్యాగరాజు శ్రేష్ఠిగారు స్వతంత్రాభిప్రాయులగుట చేతకు ఆసీధిపెంట్టుగారి విషయములలో జోక్యము కలుగచేసి కొనుటచేతకు నగరపాలక సంఘములోని యెహోపీయకు సభ్యులందరు సమ్యక్తులను రంగాచార్యులవారి కిచ్చిరవవంతి కలిగి యున్నది. స్థానిక స్వతంత్రపాలకా విధానమున నగరపాలక సంఘములకు సంఘములు స్వతంత్రతయములు. ఇట్టి స్వతంత్రతయ సంఘములలోనే విశేష భాగము ప్రభుత్వాధికారిల పనులబడిలో నున్నది. ఇంకను స్వతంత్రపాలకయని ఈ పంపాలనకు పేరేలేనో యగ్రము కాదు. నిర్వచనమున కనుమలములన్నియు కలిగిన ఆధునిక స్వతంత్రుడుగా నున్నందున నిర్వహితుడు కాలేదు. కావునను విజయము కెదా యిది.

ఒక బ్యాంకు డైరెక్టరు కేసు

లాహోరు జూలై 12:- పూర్వము గావల్లిండి పాపులరు బ్యాంకు డైరెక్టరుగానున్న గోపీచంద్ర ఆచార్యుడు ఇక్కడ స్వల్ప 409,467 పెక్కులక్రొంద అవసాధిగా బిట్టుకొని బడెను. 1913 సంవత్సరము అగస్టు 4వ తేదీన బ్యాంకులో 400 భాగములుగల దివాను చండు ఆచార్యుడు గోపీచంద్రుడు తం భాగములన్నియు 7900 రూపాయల కమ్మి ఈ మొత్తమును బ్యాంకులో తన పేరునజమచూపుచుని కోరిన. ఆ జాడేముద్దయై రెండువట్టి కాగితములపెనను, ఒకపోకోలుపెనను. బ్రాన్సిఫు రుపత్రముపెనను దివానుచండు సంవత్సరముల చేయించి అదియూ చూడవంద భాగముల బ్రాన్సిఫు రుపత్రమున 500 రూపాలయి యు పూర్తిప్రానోలునందు 1000 రూపాలయి ప్రాధిభ్యాం యిందు 1000 రూపాలు తీసి అదిని మెయి బిటుకట్టుకొనెను. ఆ ప్రయముగా సంతకములు చేయించెనయి, భాగములనుసానను అలలకొననేలేదని చెప్పెను. ఈకేసు రేపుడును విచారింపబడును.

విరోధా మహా సంగ్రామము

ద్యూచిలాండు నౌకలో ఫిరంగులులేవని స్థిరపరుచుట.

జర్మనుల రహస్యసాధనములలో మొదటివరుసను ఆంగ్ల సేనలు పట్టుకొనుట.

జర్మనుల భావము విజయవిశ్వాసమునుండి ఆందోళనమునకు మారుట.

సకలజాతములు—ప్రతినిధులు ఘోషార్థము గారిని దృఢపరుచుట.

[రైటు వన్ జస్టిస్]

ఇంగ్లాండు

ఆర్థిక సమావేశము.

లండను జూలై 12:— పాను ఆర్థిక సమావేశము తీర్మానములను ప్రభుత్వము రామోదించిరి ఆస్కీయములను (తామసల) చెప్పిరి.

మంత్రుల రాక.

లండను జూలై 12:— మాంటేగు లానుకు బార్ని గార్లను ముఖ్యముగా అవసరమని ఆస్కీయములను ఒకటియే నుపయోగించెను. పానువారి మందుగుండు సామానుల వరసరామంత్రీ తామసలనుగూడ ఆర్థిక మంత్రీ రిబల్టు గారును రహస్య ఆర్థికమంత్రీ బాక్సెగారును లండనుకువచ్చిరి.

స్మారక చిహ్నము.

లండను జూలై 12:— విమానముల తప్పి నెంట్లు వారన్ ఫుడ్ గారి భావచిహ్నమును (బ్రాప్టెరన్ డెప్టి) ప్రభుత్వము ఈదినను బహిరంగముచేసిరి.

మొలులు స్త్రీమరు

జూన్ 21వ తేదీ బొంబాయినుండి పోయిన తపాలా బాగులు నిన్నటిదియు లండనులో బట్టాదా చేయబడినవి.

వ్యావసాయక సంఘాధ్యక్షుల పదవి

లండను, జూలై 12:— వ్యావసాయక సంఘాధ్యక్షుల పదవి క్యాఫర్ల ప్రభుత్వమునకు చేరినది.

ప్రాస్తు

ఆంగ్ల రంగము

లండను, జూలై 12:— ఈ మధ్యాహ్నము ఆంగ్ల సేనాధిపతి జనరలు హేగ్ గారు ఇట్లు తెలిపిరి:— శత్రువులకు (కొత్త పటా లములు వచ్చి మనము నూతనముగా పొందిన సాములను ముట్ట దించెను గాని వారిని మేము తిరిమివేసితిమి. మేము అడవి యందును (ట్రాప్) అడవియందును మాత్రము వారు కొంత నూతనసాముల వాక్రమించుకొనిరి. మా ఖ్యరంగమునకును సముద్రమునకును మధ్యగల శత్రుస్థానములపై మేము శత్రువులను గురిపించుచున్నాము. శత్రువుల ప్రభుత్వం క్రింద గూడ మేము ముట్టదించితిమి. విరోధ సూత్రములను కట్టాలమువారు లానుకు ఆగ్నేయ భాగమున బలమునుబడిన శత్రు కందకములను జూన్ 20: మునుముందుండి. అప్పుడక్కడ ఘోరయుద్ధము జరుగుచుండెను. జర్మను లానెకులు హతులైరి. నీఫోర్స్ కట్టాలములను రెండు తీరములవారు నలిపి నహా హా జోలర్స్ కెదురుగానున్న శత్రు కందకములలో జొచ్చి అనేకులను హతముచేసిరి. ఆ నేరాలను కైదీలునుగ జట్టుకొనిరి.

విమాన యుద్ధము.

విమాన యుద్ధము అనేకములు జరిగినవి. మేముక జర్మను విమానమును ఘోరము చేసితిమి. మన విమాన ముకటి శత్రు ఫిరంగుల అగ్ని నుండి నెలకొనినది.

వైరెస్ యుద్ధము

లండను జూలై 10:— పోలీసులుండి యొకవిలేజికి పై ముగ్గుతీరిక కిటుక (కానెసు). ముఖ్యముగా పరానుగాను ఇద్ద ఎత్తన మార్కెటింగు జరిగిన సంగతుల ననుసరించి వైరెస్ యుద్ధము జరుగబడినది. పోలీసులుండి సోమాయుద్ధ మిప్పుడు జరుగుచున్నది. వైరెస్ యుద్ధము మొదలు నొక గంటపేపు కందకములమీద గుండెలను జరిపి వాని నిధిస్థం న ము చేసి కాంచించును, పిమ్మట నెం 15 రు ఫిరంగులు త్రొక్కి స్థానముల మీద చిన్న గుండెలను కదలును. వాని అన

గాను సేనాధ్యక్షములు శత్రు సేనలో ప్రవేశించును. అచట ఫిరంగులను పదునూ పూర్తిగా జరిగి యుండి: చో వారు ప్రధాన సేనను గూడ రావించెదరు. వైరెస్ యుద్ధము నిష్పలమై చాల నష్టమును కలిగించినది. అచట రంగము సంతతియు. ప్రకృతివేతను మానవ కృతివేతను గూడ ఎదివాల నురక్షితిమైంది. జర్మను సైన్య లలో నులభోత్వాము షీజీయటచో వారు పెద్దగుంపుగానే శత్రువులను తలపడవలసి వచ్చినది. పరాను సేనల వైరెస్ సాహసములు నితరసాములకు నుండుటచే ప్రబలస్థానము వద్దను శత్రువులు తీవ్రముగ ఫిరంగులను గాల్పుచున్నప్పు యునుగూడ వారు చిన్ని చిన్ని ప్రత్యేక భాగాలనుగోల్పడియే పారొరించిరి.

శత్రువుల రక్షక పంక్తి

లండను, జూలై 12:— పదిదినముల పరానులలో ముఖ్యము 14000 గజముల పొడవుగల శత్రువుల మొదటి రక్షక పంక్తి రాటును ఖండించెను. 24 కేలగజముల పొడవుగా నిలకండకముల పంక్తియును. బలమునుబడిన రిగ్రాములును క్షీణములను అడవులును శత్రు రక్షితస్థానములందు గలవు. ఒక్కొక్క కందకమున పట్టుకొనుట ప్రతాపవార్యమై యుండెను. కందకములన్నియు మనస్వాధీన మైనవి. బ్రోన్స్ అడవియందు జర్మనుల జయము కొంతకాలము నలుకేసితిమి. ఆ అడవి నంతటిని మేము మరల స్వాధీనము చేసి కొంటిమి. శరణులక్రింద పాడువడిన కట్టడముల క్రింద కనబడిన ఫిరంగులు తుపాకులు కాక 6 పెద్ద ఫిరంగులను 1 నౌక లోని ఫిరంగియు ఒక పెద్ద వాల్విరును మేము దీసికొంటిమి. 7500 మంది వైరెస్ గూడ జట్టు కొంటిమి.

పరాను రంగము.

పరాను జూలై 12:— ఈ మధ్యాహ్నము మిట్లు ప్రకటించ బడినది:— సోమనది కిర్రుకల్లను నిన్న రాత్రి చెప్పదగిన విశేషములేవియు లేవు. మార్బ్టు రంగమునందు శత్రువులు రెండుసార్లు మా వైరెస్ డ్రాగిరి గాని మా ముగ్గుల మునందు వారి ప్రయత్నములన్నియు విఫలమై నవి. రాత్రి పూర్తిమీద తూర్పుభాగమున జరిగిన యుద్ధమునందు నిన్న శత్రువులు జట్టుకొనిన స్థానములలో కొంతభాగమును మేము గెలిచితిమి. 80 మంది వైరెస్ లను పట్టుకొంటిమి. లారెయన్ భావ్యమునందు రెయిన్ రంగములో శత్రువులు నిన్న స్వాధీనము చేయి కొనికందకములను కొన్నిచోట్ల మేము చొచ్చితిమి.

మ్యూసు నదిపై యుద్ధము.

లండను, జూలై 12:— సోమనది కిర్రుకల్లను పగటిపూట విశేషము లేవియు లేవు. మ్యూసు నదికి తూర్పున జర్మనులు యావచ్చు క్రింద వివరముగింది దంలూపు ఫిరంగి స్థానమున, పూర్వము అడవిని జొచ్చిరి. మ్యూసు నదికి తూర్పున తీవ్ర యుద్ధము జరుగుచున్నది. పడవలు ఫిరంగి యుద్ధము తీవ్రముగా నున్నది.

14 విమాన యుద్ధములు.

లండను, జూలై 12:— 10వ తేదీనాడు సోమనది 14 విమాన యుద్ధములు జరిగినవి. శత్రు విమానములకు పొందినట్లు లుకెగిరి నెలకొనినవి. ఒకవరాను వైమానికుడు శత్రువుల తో: జోరి ప్రవేశమునను మందుచున్నను నురక్షితముగా తిరిగి వచ్చెను. సోమనది నుండి రాత్రి మన వైమానికులు అనేక స్థానములందు 220 బాటులను వేసిరి.

రహస్య

బాల్టికు సముద్రమునందు జర్మనుల నౌకలను

రహస్యవారు పట్టుకొనుట

లండను, జూలై 12:— 5000 టన్నులు గల తిక్కున 9000 టన్నులు గల వరము అను జర్మను నౌకలను రహస్యవారు బాల్టికు సముద్రమునందు పట్టుకొనిరి. ఈ నౌకలలో నుండి తిరిగి వచ్చిన వచ్చినది.

పాండురోగులగు జర్మనులు.

లండను జూలై 12:— ఆమెరికాలో జర్మను కాగ్య నిర్వాహకుడుగా నున్న వాను వై నాడు గారు న్యూయార్క్ లో ప్రకటించిన ఈదిగువ విషయమును శ్రద్ధావశిష్టులను చుతించిరి. “రహస్యరంగమున బలహీనులను పాండురోగులు నగు జర్మను సైనికులు పొందెనుబద్ధు, లియో పోల్టు విన్సింగుబోధ మును మున్నగు వారిచే నడుపబడి అధిక సంఖ్యాకులగు రహస్య సైనికులతో పోరుచున్నారు. రహస్య సైన్యము బాగుగా తిండిపెట్టుచున్నారు. వారి ఆహారవార్తలను పుష్టికర్తకు ముఖ్య జర్మనుల ఆహారవార్తలను చట్టి బలవర్ధకులను నులు లేవు”.

శత్రు సేనా పక్షి.

కోవెలు ప్రాంతమున రహస్యముల విక్రమ చరిత్రయు చుటవలన శత్రు సైన్యముల రక్షణములు గానున్నవిని వై నాడు గారు నడిపిన విషయము ప్రకటించుచున్నది. వై నాడు యొద్ద రహస్య సేనలను నడుపుచున్న జనరలు కేడిక్ష గారు తన సేనలకు ఆయుధ సామగ్రిలు పూర్తిగా లభించువరకు కొన్ని ముల్ల దూరముగ పోయియుండి పిమ్మట జనరలు లెఫ్టనెంట్ సేన లతో గలిసి శత్రువులపై దండెత్తును. శత్రు సేనలో కొంతభాగ ము తెలిజ్జితము కావకుటకు పంపబడినందున వారు క్రికి విహీ నులై వెనుకకు పారిపోయిరి. మార్బ్టున వారు గ్రామములను విస్తారముగాను నిలువసామగ్రిలను దహించి శత్రువులు తిమ్మి పెట్టడములకు దండెత్తుకొనిరి. రహస్యవారిట్లు స్థాన మార్చుచు వక కేటచుకొనుటచే కోవెలుకు పోవుటకు అధ్యు నున్న కడవటి ప్రకృతిక నిరోధమును గూడ రహస్యవారు దాటినవారైరి.

రహస్య రంగము.

ప్రాభాతు యుద్ధము.

వెట్రా గ్రామ, జూలై 12:— ప్రాభాతు ప్రాంతము నందు యుద్ధము తీవ్రముగా జరుగుచున్నది. శత్రువులు మొండిగా పోరుచున్నారు. శత్రు విమానములు మన సైనిక పంతుల వెనుకవేరి బొంబులను, విమాన ఫిరంగులను ప్రయో గించుచున్నవి. ఇకర స్థానములందు మాల్చేరు ములేడు

ఇటలీ

విసోన్ జో రంగము

లండను జూలై 11:— విసోన్ జో రంగమున శత్రు సేన లను చీల్చుటకు జనరలు కజోర్నా గారికి సేనలను ఫిరంగులు ను విస్తారముగా కావలసి యున్నది కాన ఇటలీ వారు తమ దృష్టివంతము సేరంగమునకే కేంద్రీకృత మిప్పుడు చేయ గలుగుదురో అపుడా మనకు విజయము కలుగగలదని ఆ రంగ మున కేగిన సాంగ్రామిక చిత్రభూ మైమునకెత్తిరి వారి సేను

గ్రీసు

నలోనికా సేనలు.

లండను జూలై 10:— బాల్కను రంగము మాత్రమే శాంతముగ నున్నది. కాలమానస్థితి ప్రకటించుచు నున్నను చల్లదనమున కలిగి యుండుటకు ప్రయత్నించుటయే సహానికా లోని క్షీణ మాఖ్య కర్తవ్యమునదియే వార్త మైగా రిటికల ప్రకటించిన ప్రకటనమునందలి మాఖ్య విషయము.

జనరలు వరెలు గారి విమాన సంఘాతము

జనరలు వరెలు గారు రిగంటలు విమానములలో నుండి శత్రు సేనల విగ్నాటులకు పరికించిరిని నెంటులు మ్యూసు పత్రికకు చిత్రభూ వార్త వెనుక.

రు మేనియా

జర్మనులు-రు మేనియానులు

లండను జూలై 10:— డాన్యుబునది పరిసరరాష్ట్ర ముల అధికారులందఱును కలసి ఆలోచించుటకు రావలసినదని జర్మనులు పంపిన ఆహ్వానమును రుమేనియా వారు తిరస్కరించి రని తెలిసిననుండి వామువార్త వచ్చినది.

[illegible]

నింతలు-విశేషములు?

(ఒకరు)

అనేక సంఘాలు ఇదివరకే బయటపడిరాయి అన్ని కర్ణాటకానికి అన్ని సంఘాలున్నాయి. ఒక్కొక్క వాడి వారి కొక్కొక్క సంఘం వుండి బాపన సంఘం, రాచ సంఘం, కోమటి సంఘం, నియోగి సంఘం, వైదికి సంఘం, వెలమ సంఘం, రెడ్డి సంఘం, విశ్వ బ్రాహ్మణ సంఘం, వర్మీకుల కుమ్రతల సంఘం, భూస్వామిల సంఘం, తోటలవారి సంఘం, ఇంకా ఏమేమో సంఘాలున్నాయి. ఇట్లు కొత్తగా మరీ పెద్ద సంఘం వకటి ఏర్పడుతోంది. ఏమంటారా? సంస్థానాధిపతుల సంఘం, అంటే మైసూరు, తిరువాన్కూరు, హైదరాబాదు, పుదుచ్చేరి, బీహార్, గ్వాలియరు, ఈలాంటి సివిల్ కింగ్డమ్ల అధికారం కాన నాలుగు వేసే అధికారం ఇత్యాది అధికారాలు గల వారి సంఘం వకటిగాడ ఏర్పడుతుంది వీరంతా 'హేరంభాయ విష్ణు రాజాయ' అని హాటం మొదటిసారి అక్టోబరు నెల 30 వ తేదీన ఢిల్లీలో సభ చేస్తారట. ఏమి చేస్తారయ్యా వీరం తాళని? అంటే. ఏమెయ్యతే? ఏమెయ్యతే వీరంతాగలనీ? అంటే. చెప్పడానికింది కొంచెం. ఏమంటానో బాగా అభివృద్ధి గా చేశాన్ని బాగుచేస్తుందో అమర్చి కలకత్తా నంస్థానాల వారు అనుసరించడం కొనసాగించడం అంటుంటే వారికి డబ్బు గీసాలో వం గా వుంటే తక్కిన వారు శత్రుబాటు చేయడం ఈలాంటి విషయ చేస్తే అనేకానీ చాలాభం వారివారిసంస్థానాలకి చాలాభం కలగడానికేమిన్నీ అభ్యంతరంలేదు. ఇంతెందుట వీరందరూ బలపులు. బలపులంతా కలసి సమాచార భాగంగా వనిచేస్తే కొండసింది గొట్టాలన్నాని ముమ్మడింట్లు. అందుకు ఏమి చేశాన్ని బాగుచేస్తే వసున్నీ అలాగ కలసిచేస్తే భరతమత భావినితి అడిగేను. బరే మామూ!! బరే మామూ!!

* * * * *

ఈముద్రలో మనరాజానికి జయంకాగాని ఘరి వకప్రాంత మల్లి ఆగస్టు నెలలో 4 వ తేదీ శుక్రవారంనాడు అన్ని మతాల వారు అన్ని దేవాలయాలలో చేయడానికి పెద్దరేర్పరచారు. అప్పడాలాగు ఖల్లి ప్రార్థించడానికి కచేరీల వారికందరికీ నెలపులుగూడా యిస్తారు. అయితే వక్రమాట. ప్రార్థనలో ఎంతసేపై అయినావుంది. సందేహంలేదు. అందులో ఈలాంటి శ్యామకార్యం ధర్మ కార్యంకట్ట జయం కలగాని ప్రార్థిస్తే భగవంతుడు విని తీరుతాడు. ఈ సంగతి అన్ని మతాలవారు అంగీకరించారు. క్రిష్ణ మతంవారి. ముస్లిముల మతంవారు వీరై వ్వవం. వీరై వ్వవం. కాస్తేయం- వీరందరున్నూ సమీకృతాల్లో ఆర్యసమాజం, బ్రహ్మ సమాజం, ప్రార్థనా సమాజం, వీరందరున్నూ కూడ ఆమోదించే వున్నాడు. ఆ ప్రార్థన అంతఃకరణయా, త్రికరణయా, మన వారందరున్నూ చేస్తేయిట్లుగా త్వరలో ఈ సమావేశానికి మారణంకలిగి మల్లి కొంతం రాజ్యం చేస్తుంది. ప్రజలంతా బ్రతుకుతారు. ఓంకాంతి కాంతి: సర్వేజనాన్ముఖినోభవంతు.

* * * * *

చెన్నై పురి రాష్ట్రసంఘంవారు గూడా సభచేసి పెద్ద భూభారని నిరూపకంచేశారు. వీరి పట్టిలో ఏమిటో పేర్లు ను ఎక్కించారు. అగ్నిప్రాంత అనిలిపెటయ్యగానికి యిచ్చారు. ఆంధ్రప్రదేశ్లో వున్నవారిలో శ్యావతి ను బౌ రావు పంతులుగారి పేరొక్కటేవుంది. సామెటలలో మజలం నాకు ఇమామగార్ల పేర్లున్నాయి. భీష్ములవారు సర్ సుబ్రహ్మణ్య య్యులుగారి పేరుంది. లెక్కిన యిద్దరు గోవింద రాఘవయ్యరు గారు విజయరాఘవాచారి గారున్నా. వీరిలో అసలువారు ఎవరినిక నిర్ధారణ చేస్తారో అభయన గాని తెలియదు.

* * * * *

శరేపర మాట్లాడితే పట్టిపెళ్ళిచేసే అధికారంగూడా మాకుందని కొళ్లంబువైకొద్దవారన్నారం. ఏమంటారా? ఒకదొక ఆమ్మయిన అపహరించాడనికేమి అయిందేమిటో అయిందా ల్లిద్దరికీ పెళ్ళిచేయవలసిందని వైకొద్దవారన్నాడు అయి మొగ నూ అందుకేమిద్యంతరించానా. కాని అమ్మయితేలిడంకురి తివ్వవడలేదు. అల్లుడుత్రాగుబోతు. అందువడ అలాడుతాడు (బాడం) అతని కేలాగీతనని అమ్మయి తిడిచిఅంటే అలా గయితే మేమే మా అధికారప్రకారం పెళ్ళిచేస్తామని వైకొద్ద వారన్నారట. అప్పుడు వారేమిటిచేసేది. కళ్ళుకుడుకుటం నూ కన్నులెత్తి గడవడాటి తెల్లెండట. చిన్న లంగీకరిస్తే పెద్ద లంగీకరించరు. పెద్దల కంగీకారమేలే చిన్నలకు మనసులు కలి యవు. ప్రార్థన వచ్చిన తరువాత జరిగే పెళ్ళి కిది పెద్దబాధ పట్టుతుంది.

అర్ధరాత్రికే అలాగు కొంతలా మరామేమిరా, అంటే. సాధువులం మేం సమరాధన కొచ్చున్నాడట ఎవరా? వీవరా? ఉంటాయి 40 ఏండ్లు ఉక్కుగంతులా వున్నాడు రక్కలుచెడలిగాయి అటుడలేచామామాయి! అంటే అనొచ్చు కన్నంబారితే గబీనదాబాచ్చు అందు కొనం కామయినట్లుకానిం కప్పుకొచ్చాడు అదాల్లంతా మేలుకుండడంచాక అలాపాలో అంటే అంతామూగి అసా ధుగారి పిల కట్టకుంటే "అరే ముకీ ఆకలయింది వచ్చాం సాధులం" అన్నాడట అంటేమావారు అమాస్తంగా పట్టుక పోయి కొట్టపడేశారు. కరువపరిశ్రమైక సాధు నామం ఎంత పాడైంది ఈకర్తరా?

భామభిలాషిణీ కంఠము:— తెనాలి తాలూకా దగ్గి రాంలాని భామభిలాషిణీసంఘంగ్రింధనయత్తు మాతస్యనా ప్రకటననూ 16 వ తేదీ 8 గంట 1 గంటకు మొదల్ల రామ చంద్రిక పుకరాలు వి ఎ, వి ఏ, గారి యధ్యక్షత క్రింద జరుగును. కొంద కంటకపయ్య, జయంతి రామయ్యవంతులు చిరుమామిళ్ల క్రిష్ణారాయణప్రసాదు, కొండమది క్రిరా ముగార్లు సభయం దుపస్కరించెదరు.

Bombay

Guzrat Educational Conference.

POONA, July 12. The Gokhale society of Ahmedabad has elected Mr. Chimanlal H. Setalvad as President of the Gujrat Educational Conference, which is to be held in October at the time of the Provincial Conference.

Burma.

The Burma Mines. Incredible Output.

RANGOON, July 12. An interest account was given of the operations of the Burma mines at Namtu by the Resident Engineer on the occasion of the opening of the Residential Club the other day. He at the outset referred to the extraordinary rapid growth of the company's operations in suits not only of local adverse conditions but also of the present world's crisis he pointed out how the company set to increasing the lead production at the outbreak of the war when other British smelters had closed down and said that at present the capacity of the plant was three times greater than at the outbreak of the war. He also touched upon the bearing of the present work of the future which was that the company would be in a position to compete with other producers at the close of the war. The present work was two fold; (1) production of lead an essential munition of war and (2) efficient choice of installation of a very large amount of equipment for future operations. Lead and zinc contents of the present reserves were equal to about four years consumption of the United Kingdom and silver contents equal to about nine times the total annual production of the whole of Cobalt Ontario, Canada silver production.

United Provinces.

Moslem Electorates in U. P. Scene in Allahabad Municipality.

ALLAHABAD, July 12. An extraordinary scene took place at the meeting of the Allahabad Municipal Board this morning. One of the subjects on the agenda was the consideration of the proposed constitution of the new board. The Hon'ble Pandit Motilal Nehru informed the Chairman that, as self-respecting men, twelve Hindu members had decided to resign, as they felt they could not continue when Government had rejected all their reasonable proposals with regard to the constitution and distribution of seats, and also as a protest against the principles of the new Act and the Jehangirabad clause about separate Moslem electorates. Pandit Motilal said he acknowledged that he had supported the amendment in the Council, but it was quite possible for the Government to work the Act in the spirit and not the letter of the law. He protested against the summary rejection of their proposals.

Twelve Hindu members, led by the Hon'ble Pandit Motilal Nehru, then tendered their resignations, which will be forwarded to the Commissioner for acceptance. Mr. Baque Khan said that the new Act was a very just one, and he supported it.

Mr. Chiene remarked that the protest was rather belated, and it was the duty of their representative on the Council to have remedied matters.

Then Mr. Crosthwaite, the Chairman, said he was sorry at what occurred and he hoped the members who did not resign would help him loyally in carrying on the work during the next two months before the general election.

The members resigning then walked out in a body. Two Hindu members only have not resigned.

Sind.

Karachi Port Trust.

KARACHI, July 12. The Karachi Port Trust decided to invest nine lakhs of rupees in the Government of India's new four per cent conversion loan with conversion rights for nine lakhs of half per cent paper, at present held by the Port Trust.

Mysore,

Control of Brothels.

BANGALORE, July 12. The question of controlling brothels in Bangalore city had been engaging the consideration of the Municipal Council for some time past, and at a recent meeting the Councillors resolved to request the Government to en-

force the necessary regulations to help in checking the evil. The Government have now ordered that from the first of September Sections 37 of the Mysore Police Regulations and 153 Mysore Municipal Regulation, which relate to the matter, would come into force in Bangalore City. These sections provide for the punishment of those keeping houses for brothels in Municipal limits.

Mysore University

BOMBAY, July 12

At the next meeting of the Mysore Legislative Assembly, which takes place on the 17th instant, the report of the Select Committee on the Mysore University Bill will be presented and the Bill will be further discussed and passed.

Sentence on H. J. W. Walker. A Hypocritical Imposter and a Heartless Cheat

BANGALORE, July, 12

Mr. A. R. Cox, I. C. S., District Magistrate, Civil and Military Station, to-day disposed of the case in which Inspector Smith presented H. J. W. Walker on charges of cheating and using a forged document. The Magistrate convicted the accused and sentenced him to one year's rigorous imprisonment on the charge under forgery and six months for cheating, and to pay a fine of Rs. 200, or in default to undergo additional three months rigorous imprisonment. The fine if realised to be paid to the complainant, the sentences to run concurrently.

In the course of his judgment Mr. Cox, after setting out the facts of the case, stated that it was difficult to have the slightest sympathy for the accused and said that his deed in the present case showed him to be a hypocritical imposter and a heartless cheat. That he was no novice in that course of misbehaviour was seen by the fact admitted by him that he was only three years ago convicted of forgery and cheating by the Presidency Magistrate, Bombay. The Magistrate considered the accused was a danger to society and that he should be given exemplary punishment. After mentioning the sentence, the Magistrate incidentally referred to the decision of the Madras High Court in the criminal revision case No. 775 of 1915 as justifying his imposing the sentences. Had it not been for that the learned Magistrate stated he should have committed the accused to the Sessions Court, considering his powers inadequate. In conclusion Mr. Cox commended the services of Inspector Smith in this case.

BRIEF TELEGRAM

The Mail which left Bombay on the 21st June was delivered in London yesterday.

It is proposed that H. E. the Viceroy should open the Rangoon Arts Exhibition on the 4th December.

The English mail steamer "Salsette" will sail on Monday afternoon the 17th July from Bombay.

The Hon'ble Mr. M. A. Jinnah has accepted the president of the 16th Bombay Provincial Conference to be held at Ahmedabad.

Owing to the July settlement the Bombay snare market was closed yesterday. 3½ per cent Government paper has declined to Rs. 76-8-0.

THE P. and O. mail steamer "Mandala" with the outward mails of the 23rd ultimo, arrived in Bombay harbour at 5 P. M. yesterday evening.

His Excellency Lord Pentland in his October tour on his way down from Ootacamund will probably visit the Anamalais, the fishing stations, and Chettynnaad.

The Nawabs of Loharu and Dujana have generously placed 45 and 30 camel drivers respectively at the disposal of the Officer Commanding 71st Camel Corps, Ferozepur, for service in connection with the war.

A Press communique states:—"The press communique dated the 17th December 1915, announcing that tobacco may be exported to Holland without the necessity for consignment to the Netherlands Oversea Trust is hereby cancelled.

A public meeting of the citizens of Rangoon will be held at 5 p. m. on the 4th August at the Jubilee Hall to mark the entry of the third year of war. A resolution identical with that passed at the last year's meeting will be proposed and adopted.

LATEST TELEGRAMS

A German Submarine Fires on An Undefended English Harbour

LONDON, July 12

Field Marshall French reports that at half past ten yesterday evening a German submarine appeared off the small undefended port of Seaham Harbour, approached within a few hundred yards of the town and fired some thirty rounds of shrapnel from a three inch gun. Twenty rounds fell in the direction of Daltonledale and a dozen in and about Seaham colliery. A woman who was walking in the colliery yard was seriously wounded and died in the morning. A house was struck by a shell. There were no other casualties or damage.

Life of Parliament To be Prolonged.

LONDON, July 12

In the Commons to-day Mr. Asquith said that the life of Parliament must be prolonged to a certain extent owing to the impossibility of getting the register ready by September 30th. This question and the Parliamentary Franchise had been discussed in the Cabinet but they had raised questions of grave difficulty for which the Cabinet was unable to find an adequate, uncontroversial solution. Therefore he proposed to ask the House to appoint a Select Committee which should not include members of the Cabinet.

THE GREAT WAR.

Germans' First System of Defence Captured.

THE "DEUTSCHLAND": DECLARED AN UNARMED VESSEL.

German Peoples' Outlook: From Optimism to Anxiety.

AMENDMENT BILL: DEPUTATION TO MR. CHAMBERLAIN.

[Reuter's Agency.]

France.

Enemy's Front System of Defence Captured.

LONDON, July 12.

General Haig reports that after ten days and nights continuous fighting our troops completed the methodical capture of the whole of the enemy's first system of defence on a front of 14,000 yards.

A Great System of Defence.

The German defence system consisted of numerous continuous lines of fire with support reserve trenches extending to various depths ranging from 2 to 4 thousand yards including 5 strongly fortified villages and numerous heavily wired and untrenched woods and a large number of immensely strong redoubts. Capture of each of these trenches represented an important operation. All are now in our hands. German success in Trones Wood was of short duration as we recaptured nearly the whole wood. Apart from guns hidden in debris we captured in these operations 26 field guns, one naval gun and a heavy howitzer. The prisoners exceed 7500.

Enemy Regains Ground in Mametz Wood.

General Haig says:—This afternoon that the enemy largely reinforced strongly attacked our new positions at several points but were beaten back except in Mametz Wood and Trones Wood where they regained some ground. We are actively bombarding enemy's positions between the main battlefield and the sea. We also raided the enemy's front line. A party of Irish Fusiliers penetrated strongly held trenches southeast of Loos remaining for twenty minutes during which heavy fighting took place. Many Germans were killed. Two companies of Seaforths after stiff fighting penetrated trenches opposite the Hohenzollern killing many of the enemy bombing dug-outs and taking prisoners. Many aerial combats occurred. We destroyed a German machine and one of ours was brought down by gunfire.

Fierce Bombardment on the Right of the Meuse.

PARIS.—The Communique says:—The Day was comparatively quiet on both banks of the Somme. The Germans on the right of the Meuse after several fruitless and costly attempts gained a lodgment in Damloup Battery and some elements of our line in Fumes Wood. Very fierce bombardment continues on the right of the Meuse and a moderate cannonade on the left of the Meuse.

Fourteen Combats in Air.

There were fourteen combats in air in the Somme region on the 10th instant.

220 Bombs Dropped.

Our enemy machines were badly hit by machine guns and dived abruptly. A French Pilot brought back a burning machine into our line and landed in safety. Our air squadrons dropped 220 bombs on various stations on Monday night.

Paris Economic Conference's Resolution.

In the Commons Mr. Asquith stated that the Government had approved the resolutions of the Paris Economic Conference.

Tactics of the Battle.

LONDON, July 11.—The Paris correspondent of the "Times" says that the tactics of the Verdun battle were inspired by the lessons of the last big French offensive in Champagne. The lessons of Verdun in their turn inspired the tactics of the Somme. After heavy artillery had pounded the trenches for an hour it ceased fire. Then the "75's" plastered the approaches to a selected slice of trench with shrapnel, under cover of which the trench-raiding party advanced, and, if the artillery damage was sufficient, summoned the main body. At Verdun this plan proved a costly failure, but the Verdun front was smaller and naturally, and artificially better fortified. Moreover, the falling quality of the German troops rendered massed attacks necessary, whereas the moral of the French infantry was sufficient to enable them to advance in scattered formations against the strongest positions under the heaviest fire.—("Pioneer.")

Outlook of German People.

LONDON, July 11th.—The "Daily Telegraph's" Rotterdam correspondent says that the outlook of the German people has changed in the last four days from one of confidence to one of deepest anxiety. It was first believed the Western offensive had failed since the German line remained unbroken. Now the whole country is suddenly awakened. It is not only the general public that is alarmed, but in Government and higher military circles at Berlin the future is regarded, if not with gloom, at least with serious forebodings. The correspondent mentions various signs that the public are being prepared for bad news. The censorship no longer prevents discussion of the food question. Pessimistic harvest reports are published.

The "Daily News" correspondent at Rotterdam wires to the same effect and quotes Major Morant as writing that in the west, as everywhere else, the greater question for us is the staving off of a decisive defeat.

"Pioneer."

Anaemic Germans.

German-American Propagandist's Description.

The German-American propagandist Von Wiegand, in

a despatch published in New York, is permitted by the German censor to refer to the thin "anaemic line of Hindenburg, Leopold, Linsingen and Bothmer fighting against almost overwhelming odds. The Russians are well fed, whereas the Germans' food is lacking in strength-giving properties."

The Thin Enemy Line.

The development of the Russian attack in the direction of Kovel bears out Wiegand's description of the thin enemy line. The Russian General Kaledine, commanding on the Styr, withdrew his troops a few miles till he was amply supplied with munitions, and then struck a blow in conjunction with General Lesh further north, from which the enemy, weakened by sending reinforcements southwards to oppose Leebitzky, reeled and soon fled in disorder, burning villages and huge supplies of stores to screen their retreat. The passage of Stokhod takes the Russians across the last natural obstacle to Kovel.

Germans Driven out of the Trenches Newly Occupied.

PARIS.—This afternoon's communique says:—The night was quiet on both sides of the Somme. Two German attacks on Morthomme completely broke down under fire. A night attack east of Fumin Wood enabled us to retake part of the ground occupied by the enemy yesterday. We took eighty prisoners. We drove Germans out of the Somme sections of the trenches at Reillon in Lorraine in which they gained a footing yesterday.

The Somme Operations.

French experts estimate that over 30 German divisions are facing the British, and that two fresh divisions from Germany are attacking Verdun.

The French are now preparing for the second part of their offensive south of the Somme. They are in contact on a front of three miles and a half with the enemy's last line defending the Somme Valley, which is three-quarters of a mile wide and is bordered with ponds. The Germans have strengthened this, naturally powerful position by bridgeheads. Therefore, it can only be reduced by operations demanding preparation. It seems that these operations, says a French semi-official report, will be carried out in a few days.

Great Britain.

Allies Ministers Arrive in London.

LONDON, July 12.

The French Minister of Munitions M. Thomas and the Minister of Finance Mr. Ribot and the Russian Minister of Finance M. Bark have arrived in London.

Cabinet Changes.

A Bill to Declare Re-election Unnecessary.

LONDON, July 12.

Mr. Asquith introduced a Bill to make the re-election of Messrs. Lloyd George and Montagu unnecessary.

President of the Board of Agriculture.

LONDON, July 12.

Earl of Crawford has been appointed President of the Board of Agriculture.

A Memorial to Lieut. Warnford V. C.

LONDON, July 12.

Lord Derby unveiled a Memorial to Flight Lieut. Warnford V. C. at Brompton Cemetery to-day.

Amendment Bill.

London Protest.

LONDON, July 12.

The Deputation from the London Chamber of Commerce consisting of Messrs. C. C. McLeod, J. M. Dick and W. K. Eddis visited Mr. Chamberlain yesterday on behalf of the Indian Chambers to protest against Clause two of the Government of India Act Amendment Bill. The Deputation urged that the Bill should not be sanctioned by the Imperial Government until much greater consideration had been given to the views of the Indian community, and that the words to which exception were taken should be withdrawn from the Bill and made the subject of a separate measure after reference to responsible bodies in India and full consideration by them of the proposed alteration.

The Secretary of State's Reply.

LONDON, July 12.

Mr. Chamberlain replied that he was unable to withdraw Clause Two. Its withdrawal would effect much legislation to which no exception was taken and which, the deputation agreed, was necessary or harmless. Referring to objections arising from the Moment case, he pointed out that the Indian Government had already issued a communique expressing its willingness to reconsider the Burma Act in the light of recent criticisms. He had been impressed by what the deputation has said, and undertook to examine carefully their suggestions. He trusted that a solution would be found, which would secure the Indian Government the necessary powers whilst protecting the community against their abuse in the manner feared by the Deputation.

TELEGRAMS.

Cotton Exports from India.

LONDON, July 12.

Replying in the Commons to Sir George Toulmin. Mr. Chamberlain gave a return showing that exports of raw cotton from India to Japan, Italy, United Kingdom, China and Spain had largely increased since the war. He said that he would be glad to give Sir George detailed information regarding efforts which were being made to increase the cultivation of long-stapled cotton in India.

British Petrol Drifters Sunk.

LONDON, July 12.

The Admiralty reports that an Austrian cruiser sank 2 and damaged to British petrol-drifters in the Adriatic. Ten were killed and nine wounded and several were made prisoners.

Mrs. Joseph Chamberlain Engaged.

LONDON, July 12.

The engagement is announced between Reverend William Carnegie and Mrs. Joseph Chamberlain.

Russia.

Fighting in Stokhod Region.

LONDON, July 12.

PETROGRAD.—The Communique says:—Fighting continues in the Stokhod region, the enemy striving desperately. His aeroplanes were flying behind our lines dropping numerous bombs and using machine guns. The situation elsewhere is unchanged.

Russians Capture German Ships in Baltic.

LONDON, July 12.

A telegram from Copenhagen states that the Russians in the Baltic have captured the German steamers "Lisabon" and "Worms" of five thousand and nine thousand tons respectively.

Italy.

The Isonzo Front.

LAHORE, July 12.

LONDON, July 11th.—The "Times" military correspondents who have visited the Italian front, is of opinion that General Cadorna needs only superior force and guns to break the Isonzo front. He will succeed when circumstances permit the devotion of his whole attention to this front.

BALKANS

Salonika Forces Keeping Cool.

LAHORE, July 12.

LONDON, July 11th.—The Balkans are the only stationary front. Mr. Ward Price's latest report seems designed to convey the impression that the Salonika forces sole concern is for keeping cool despite the weather.—("C. and M. Gazette.")

General Sarrail in an Aeroplane.

The Central News correspondent says that, according to a Salonika telegram, General Sarrail spent five hours in an aeroplane inspecting the enemy's dispositions.—("C. and M. Gazette.")

Roumania and the Teutons.

LAHORE, July 12.

LONDON, July 12.—A Berne wireless message says that Roumania has refused a Teuton invitation to a conference of the Danubian powers.—("C. and M. Gazette.")

Austria.

Violent Scenes in Hungarian Parliament.

LONDON, July 12.

A Milan telegram states that violent scenes have occurred in the Hungarian Parliament arising from opposition attacks on incompetent Austrian commanders.

United States.

Other Submarine Cargoboats.

LONDON, July 12.

AMSTERDAM.—The "Vossische Zeitung" states that the "Deutschland" is one of several submarine cargo boats being built by a company formed by the North German Lloyd and Deutsche Bank. The paper states that another christened "Bremen" has left the harbour.

The Tonnage.

LONDON, July 11th.—The "Times" New York correspondent says that, according to her bill of health, the "Deutschland's" net tonnage is 414.

Cargo 375 Tons not 1000 Tons.

An Admiralty Official stated in an interview that a message had been received showing that the Cargo of the "Deutschland" was 375 not 1000 tons.

Declared an Unarmed Vessel.

WASHINGTON.—The Treasury Department has advised the State Department that the "Deutschland" was an unarmed freight carrier which cannot be converted for offence without extensive structural changes.

British and French Embassies Representations.

WASHINGTON.—The British and French Embassies have represented to the State Department that the "Deutschland" is potentially a warship though designed as merchantman.

Intercession Day.

DELHI, July 12.

FRIDAY, the 4th August, has been appointed a day of intercession in connection with the war, and requisite informal facilities will be given to all Government employees who desire to attend any special religious service which may be held on that day by Christian or other communities, either by the temporary closing of offices or by granting leave of absence to the persons concerned to during the time occupied by the service.

INDIAN TELEGRAMS.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

Simla.

War Cable to the Viceroy.

SIMLA, July 12. The following telegram, dated the 3rd instant, has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—

The Allies continue to profit by the combination which they have established between their offensives in France. The weather has been unfavourable to progress, but on the 8th a useful joint offensive was carried by the British and the French, the British capturing the Trones wood and the French Hardecourt village. A strong German counter-attack in mass completely broke down under the British and French fire, and the enemy retired in disorder. A similar attack on the 9th also failed. The Allies are settling down to a process of pressing the enemy systematically and by assured stages. Guns are playing a much larger part than in any previous British offensive, but with systematic pounding day by day and unremitting expenditure of shells rather than with single artillery concentration leading up to one supreme infantry attack, the French plan, gradually shouldering their way forward, is being carried out with a sureness which clearly proves their mastery over the enemy. They captured the village of Blaches, less than a mile from Peronne, after carrying a German position on a front of three miles.

There was no infantry action before Verdun, but uninterrupted bombardment towards an attack in the near future partly in consequence of the Anglo-French offensive and partly owing to the new Russian offensive.

In the north the Austro-Germans have been unable to support the centre and have now suffered a severe defeat and the Russians are advancing towards Kovel. The enemy is retiring in great disorder. The Russians have occupied Kachovka and Gulevitchi on the Stokhod, only 22 miles from Kovel and have smashed in the enemy front over a distance of 30 miles capturing 12,000 men and 45 guns. They also achieved success in Southern Galicia, having, after very violent fighting, occupied Dalatyn, an important railway junction, and captured depots of war material at many points.

The Russians are thus steadily turning the right flank of the main Austrian army in Galicia. On the northern portion the Russian front position is stationary. The combat south-east of Lake Archtch is losing its intensity. The enemy launched furious counter-attacks east of Boranovatch, and desperate fighting continues there, but the general situation remains unchanged.

The Italian counter-offensive is progressing. The Italians advanced in the Upper Astice valley and in the mounts north and south of Val Sugana.

Ruling Princes' Conference at Delhi.

SIMLA, July 12. An informal conference of ruling Princes and Chiefs will be held at Delhi on the 30th October and the following days for the discussion of certain matters connected with their States.

Calcutta.

The Calcutta Turf Club Case.

Counsel's Addresses.

CALCUTTA, July 12. The hearing of the suit brought by Nagendra Nath Dey against the Secretary and Stewards of the Royal Turf Club was resumed to-day at the High Court, before Mr Justice Chaudhuri.

Budhu, riding boy, who was alleged to have been bribed by the plaintiff, was recalled and re-cross-examined. He said that he was dismissed by Scott.

The defence did not call any other witness, and Sir S. P. Sinha at once addressed the Court on behalf of the defendants, as he had already addressed the Court at some length in opening his case. He proposed to enumerate the grounds on which the plaintiff's case must fail. First, the plaintiff's case was not a "bona fide" one brought to vindicate the right of the public with regard to Calcutta Maidan. The second point was with regard to the plaintiff's title. It was admitted that properties were vested in the Crown but there was a trust. It was not established who created that trust. The plaintiff relied on a letter from the Secretary to the Bengal Government to some military authorities, where it was said that the Calcutta Maidan was held in some sort of trust. That was the correspondence between the two parties, each seeking certain benefits to the exclusion of the other. It was not a good title. That was the first part of the case. The second part was the claim for damages for libel. If the plaintiff failed in the first part any claim for damages founded on his exclusion necessarily failed. The plaintiff put down Rs. 7,000 as damages in respect of the exclusion from the race meetings. If the defendants had power to exclude him for the race meetings, then that portion of damage failed. The next was damages for defamation by the publication of a notice in the Racing Calendar. One notice was that the plaintiff had been warned off, and the second was that any person carrying on betting transactions with a person warned off would be immediately excluded. The second notice did not refer to the plaintiff. The first notice meant that the plaintiff had been guilty of conduct which the stewards considered improper and which they were entitled to penalise by warning him off the Race Course. It did not mean that the plaintiff had been guilty of improper conduct. It meant that he had done something or omitted to do something which the stewards considered wrong under the rules. Even if the notice could be held defamatory, the publication was privileged, as it was the duty of the stewards to publish the fact that he was warned off.

Continuing Sir S. P. Sinha said that the Turf Club had certain functions to perform towards such portion of the public as took part in racing, and the club had entrusted those duties to a body of gentlemen called the Stewards of the Turf Club. Under their rules it was the duty of the Stewards to make enquiry into such matters as affected

discipline and purity in matters of racing and to publish their decision in the Racing Calendar so as to bring it to the knowledge of those persons who took part in racing that some particular men were dangerous to deal with in matters of racing. In conclusion, Sir S. P. Sinha submitted that on the facts His Lordship could not but come to the conclusion that the bicycle did not pass from the plaintiff to the riding boy as a sale but as a bribe, and therefore the publication was in no way libellous, nor could the Turf Club be mulcted in damages.

Mr. Jorab, for the plaintiff, urged the right of the plaintiff to free access to the Race Course and said that the defendants were not entitled to exclude him. He said that 22 and 23 Victoria authorised the Secretary of State simply to "sell and dispose" of the property of the Crown. The Secretary of State might dispose of a property by way of sale and in no other way. It limited the power of the Secretary of State to a sale without giving him power to lease. Counsel next submitted that the so-called lease of the Turf Club was not a lease. There were necessary elements in every lease; first, the right to the exclusive possession, and second, a certain term for a number of years or for a fixed period. Their lease states that the rent of the portion of maidan was only one gold mohur a year, if demanded. That was a ridiculous rent for such a valuable property.

Mr. Justice Chaudhuri:—That is not a matter which I can go into: You had better represent that to the British Parliament. (Laughter.)

After dealing with various clauses of the lease Counsel submitted that the Turf Club had no right to keep out any member of the public from any part of the Race Course. The plaintiff was entitled to have access to the whole of the land and every part of it, and was also entitled to use it. Counsel then dealt in detail with the right of the public to the use of the Calcutta Maidan, and had not concluded when the Court rose.

The Theft of Revolvers.

Further Details.

CALCUTTA, July 12. In connection with the mysterious disappearance of forty revolvers at Kidderpore Docks, from further information that has been received, it appears that the theft of weapons probably took place while the S. S. "Castle-moor" was lying at the jetties of Kidderpore Docks. Two cases, each containing 40 Colt's revolvers, arrived for Messrs. Manton and Co. Each revolver, it is said, was enclosed in a cardboard box, and forty such empty boxes were subsequently found in a hole of the ship. An empty packing case found its way with a full one to the Custom House, where the theft was discovered. It is thought, that if all packages containing arms and ammunition of any description imported into India are classed as "X O X" packages and placed in a strong room of the vessel the chances of their disappearance would be reduced to a minimum.

Fabulous Prices for Aniline Dyes.

German Dyes sold by Auction.

CALCUTTA, July 12. Considerable excitement prevailed this afternoon at the exchange sale rooms of Messrs. Mackenzie Lyall and Co., when they sold by auction 118 cases of assorted aniline dyes, 7 casks and 4 drums from S. S. "Bareinfels" under instructions from Messrs. Graham and Co., auctioning on behalf of the Alexandra Prize Court. The sale was restricted only to consumers and professional dyers of whom there were a good many present from all parts of India. It is interesting to note that men from outside Calcutta figured prominently among the bidders and buyers. Bombay cotton mills, E. D. Sassoon Mills, Bombay, and a few Madras from Madras in South India, (a big dyeing centre), Messrs. Andrew Yule and Co. and the national tannery, Calcutta were among the chief buyers at to-day's sale. Among the buyers there were only two Marwaris. There was a brisk business and keen competition between the Madras and the representative of the Bombay Cotton Mills, who were mainly responsible for driving up the price. Auramine yellow was sold at the lowest price i. e. Rs. 8-8-0 a lb., while of all the kinds delta purpurin went for the highest price of 32-12-0 a pound. The first lot, containing 2 cases of 50 lbs each of auramine yellow, was bought for Rs. 850 by the three Madras from Madras. The same buyers also bought a case containing 2 drums of 112 lbs of delta purpurin, which fetched the highest price of 32-12-0 for Rs. 7336. 1250 lbs of curcuma yellow was bought by the same buyers for Rs. 10,625. Six casks of magenta crystal were taken by Messrs. Andrew Yule and Co. for about Rs. 44,350 at the rate of Rs. 16-8 a lb. The same company took also 100 lbs of macichite green for Rs. 1550. The Sassoon Mills, Bombay, purchased 750 lbs of carthamine pink for Rs. 6375. The Bombay Cotton Mills bought 100 lbs of examine green for Rs. 2300 and also 150 lbs of navy blue shade for Rs. 1725. One thousand lbs of oxamine yellow were sold for Rs. 16,000. Hoare Miller and Co. bought 500 lbs of oxamine yellow for Rs. 3500. Two hundred lbs of cango red were sold for Rs. 5000. Briefly, the following kinds of dyes were sold for the prices noted against their names in one or more lots:—300 lbs of auramine yellow for Rs. 2550. 350 lbs of oxamine green for Rs. 5450. 250 lbs of diamond green for Rs. 5675. 750 lbs of carthamine pink for Rs. 6375. 1500 lbs of oxamine yellow for Rs. 24,500. 50 lbs of carvoline blue for Rs. 750. 1250 lbs of curcuma yellow for Rs. 10,625. 500 lbs of palatine rose for Rs. 5000. 3 drums of blue paint for Rs. 30. 762 lbs of cango red for Rs. 19,014. 200 lbs of metanil yellow for Rs. 1450. 6 casks of magenta black for about Rs. 44,350 at the rate of Rs. 16-8 a lb. 1 cask of alkali blue black for about Rs. 1350 at the rate of Rs. 8 a lb. 161 lbs of blue black for Rs. 2822-4. 336 lbs of delta purpuri for Rs. 10,808. 100 lbs of first blue for Rs. 1,500. 200 lbs of malichete green for Rs. 3,500. 224 lbs of diamond magenta for Rs. 6272. The sale proceeds amounted to a little above one and half lakhs of rupees. After this sale was over 28 kegs of imitation vermilion were sold by auction at Rs. 116 a keg.

Football Challenge Shield.

CALCUTTA, July 12. I. F. A. Challenge Shield competition opened this evening in drizzling weather. Altogether four matches were scheduled three being in the first round. None of the games produced good football exchanges being too one sided to need any description. In the first round Mohanbagan's defeated Calcutta Recreation by three goals to one. The goal scored by Recreation was in the nature of a fluke and

netted within three minutes of start. Lincoln lowered colors of Sovabazar by a solitary goal and Arjans who had shown good form in the League made very poor show against Rangers and lost by two goals to one. In the second round there was only one game in which 1/6th Hampshires (Hants) outplayed Tajhat in every department winning ultimately by six goals to love.

Punjab.

Contributions to War Funds.

LAHORE, July 12. The committee in charge of the Punjab Commission War Fund have recently remitted a third donation of £500 to the Honorary Secretary of the Lady Lansdowne's Officers Families Fund. The Punjab Commission War Fund has now subscribed £1500 to the Officers Families Fund and Rs. 3000 to St. John Ambulance Association, Punjab Centre.

Belgium Children's Fund.

On the 10th July of the C. M. S. Alexandra High School, Amritsar, gave an entertainment in aid of the fund for relief of children left in Belgium. It was largely attended by civilians and officers of the station. A collection was taken at the close and a sum of nearly Rs. 200 was raised.

A Notorious Dacoit.

LAHORE, July 12. Mahrua Lak, the alleged dacoit leader of Jhang who was an absconder during the trial of the dacoity cases before the Special Tribunal and who was arrested by the Police last spring, is alleged to have given such a severe blow to one of his pursuers, Allah Bakhsh, that he died from its effects. The accused has been committed to the Sessions to undergo his trial under Section 304 I. P. C.

Ex-Managing Bank Director.

Prosecuted on Serious Charges.

LAHORE, July 12. An interesting case, in which Gopichand, late Managing Director of the Popular Bank, Ltd., now in liquidation in Rawalpindi, is being prosecuted under Sections 409 and 467 Indian Penal Code and Section 215 Companies Act, is being tried before Rai Sahab Dabhu Rum, Magistrate at Rawalpindi. It appears that on the 4th August, 1913, one Diwan Chand, who held 400 shares of the Bank, sold to the accused Gopichand all his shares at a premium of Rs. 8 per share for the consideration of Rs. 7,900 and asked the accused to place this amount to his credit with the Bank. On the same date defendant obtained the signature of Dewan Chand, on two blank forms, a promote and transfer, and, without authority from Diwan Chand, himself filled in the share transfer form the figure Rs. 600 and the promote form Rs. 13,000 and having done this he drew from the Bank, in the name of Dewan Chand Rs. 1,300 and credited the money to his own name. Dewan Chand says that his signature were obtained on a false pretence and he repudiates having repurchased the shares on the very day he sold his own shares to the accused, and also that his liability thereon and on pro-notes were antedated. The case will come on for further hearing to-morrow at Rawalpindi.

MYSORE.

Case of Defamation Against a Mysore Paper.

BANGALORE, July 13. An interesting case of defamation was disposed of by Sir Leslie Miller and Justice Humza Hussain in the Mysore Chief Court. Mr. Karnich Krishnamurthy Rao, member of the Mysore Legislative assembly filed a complaint before the city Magistrate of Bangalore charging the President and the Secretary of Vokkaligar Sangha and Editor of Vokkaligar Patrika, a Vernacular paper owned by the Sangha and another charging them with defamation. It was alleged that in an issue of Vokkaligar Patrika a paragraph appeared to the effect that the complainant was not qualified for election to Local and District Boards. At an early stage of the proceedings the Magistrate discharged all the accused except the editor, as there was no evidence to show that they had any connection with making, or publication of the alleged imputation. The Editor in the course of his defence stated that as he was busy with other engagements the Sub Editor was in charge of the issue of the paper in which the paragraph appeared and the mistake was due to a wrong translation of the paragraph by the Sub Editor who was taken to task. The Editor also stated that immediately he saw the paragraph he tendered an apology to the complainant and caused a correction to appear in the next issue of the paper. The Magistrate believing the accused's statement acquitted him. Against this a criminal revision petition was made to the Chief Court and the Judges in disposing of it agreed with the Magistrate's findings and dismissed the petition. In the course of their Judgment the Judges stated that the case is not one in which our interference is called for in the interests of the public or of administration of justice. Even if the acquittal is incorrect, the complainant has complete remedy in Civil Courts, and the accused has done his best to set right the wrong done by ear. A complete apology and full correction published in the paper.

Latest Telegrams.

LAHORE, July 13. LONDON, June 12th.—The Russian success in Bukovina have caused a distinct change in the attitude of certain Greek circles.

LONDON, July 12th.—A Montenegrin official statement says that a rising in Montenegro is spreading into Albania. The Austrians have retreated towards Cetinje, and Scutari is threatened.

The report of the select committee on Mysore University Bill is published. No material changes have been made by the select committee except a few slight alterations in the text. Among additions is that the Fellows of the Senate shall hold office for two years.

శ్రీ జనమునకు ముఖ్యమగుభూషణము.
చక్కని తలకట్టు.
వట్టువలె, మెత్తనై, దట్టముగానుండు నల్లనిశిరోజముల
కోరిని శ్రీలుందురా?

కామినియా ఆయిల్ (రిజినరు)

శ్రీలకు తప్పనిది. మెడకును వనదెట్టుకారలకును శ్రీలకును,
చెప్ప బయ్యలేదు. ఉష్ణాద్యులయిన తలచల్లబడును, నొప్పిపోవును, బట్ట
తల బాగుబడును, అన్నిటికన్న మిన్న నువాసన లభించును.
మైనూరు వస్తుప్రదర్శనమున బంగారుపతకము

బహుశతి బడసినది. దీని ప్రాధాన్యము విశేషముల బొగడుట కిదియేచాలును. ఊరక గావరంటి, పూచీలు, ఇయ్యశిల,
శేతనందంతలను వాడబడుచున్నది. యొకటియే. ఇంతకరకు వాడి చూడవచ్చు వో తెలుసే వాడును. నిర్భయముగ సంతోష
మును గలిగింపగల గొప్పవరము. ఒక్కసారి వాడినవో ఎల్లప్పుడును మీరే విడవరాదవలదు.

హెచ్చరిక:— కామినియా ఆయిల్ అడిగినప్పుడు కొందఱు మోసగాండ్లు ఏదో యొక సామాన్యపు నూనె మాట
"ఇది చాలామంచిది. మిక్కిలి చౌక" అనిబెప్పి వానిని కొనుదని తెప్పుచున్నారట. ఆమాటలచే మోసపోకుడు. ఆ నూనె
లలో వారికి మిక్కిలి లాభము వచ్చుచుండుటచే అట్లు చేయుచున్నారు. కామినియా ఆయిల్ రిజిస్టర్డ్ మాస్కు మాత్ర
గొనుడు.

ఒక సీసా రూ 1-0-0. ది. పి. రూ 0-4-0
8 సీసాలు రూ 2-10-0. ది. పి. రూ 0-7-0

సోలువజెంట్లు, ఆంగ్లో. ఇండియన్ డ్రగ్స్, అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,

155, బామ్మవనీడ్ మాస్కెట్టు, బొంబాయి

124

మదరాసు ఏజెంట్లు- మహతా పురుషోత్తం మూర్తి, 29, చైనాబజారు నోళ్లు, మదరాసు

పాదాపీడితులకు వరము: ఐనాడికి సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోష్ణధిసారసపరిల్లా

అపరిమితపు రక్తములను బలించుకాద్యములకు కీరీతులుపొంది పుండు. ముత్యపులను, చుప్పలను, గండములను
ఁదెను, పాలనొప్పిలను అన్ని విధములవలన గలుగు నర్మకొగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తకుబ్జకారిణి

28

కావచ్చు సాక్ష్యపరల్లా గుని మిచ్చుట నిస్సంకోచము, సహజమైనను మధ్యకత్తివన అన్ని విధములైన దోషములను
పోగొట్టును. కీరీతులందలి పాదరసదోషములను, చులబద్ధకమును కాల్వెంబంధమును నొప్పిలను పోగొట్టి రక్తమును
కుభ్రీకరమును. కీరీరాశోగ్యమును గలుగ జేయును. 18 రోజులవరకు దుండుటకు 4 బోళ్లు బుడ్డలలో అమృతమును.

హెచ్చరిక:— పి. డి. సావంత్. గజక. వననవాడి నం ౨ బొంబాయి.

Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi No. 144, No. 2. BOMBAY.

1000 రూపాయలు బహుమాన మియ్యబడును.

496

లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురబ్బ

ఈమురబ్బను సాలామిసిరి కాదని మరలెవరచువారికి 1000 రూపాయలు బహుమానముగా ఇయ్యబడును. అట్లు
జెప్పరదు. నిరాకరించిపో కోర్టుముందుగా పొందవచ్చును. డ్రాఫ్టుసముగల్గు బాల్కుములోనే ధాతుసప్తము
కలిగినవారికి హృదయకోశము బలపీనమై, మరణకాలమువరకు దుఃఖము ననుభవించుదురు. ఈసాలామిసిరి
మొరబ్బ సేవించినయెడల అట్టి దుఃఖము లోలగి విశేష బలవీర్యసంపన్ను లయి పృథాకరించుచు వివి
కాలము నుభయగ జేరించుదురు.

ఈ సాలామిసిరి మురబ్బవల్ల ధాతుపుష్టికలుగును, స్వస్థస్థితితము మానును, ధాతువు
మాత్రములో కలసిపోవుట మానును, నీరుచురుగు మానును, బహుమాత్రవాద్య మానును, విశేషబలము
కలుగును, రక్తము కృద్ధియగును, అకలి యెక్కువ యగును, చక్కగ మలవిసర్జనమగును. సాలామిసిరి
అనునది ఒకజాతిపండు. ఇది కాలూల్, కాండవోర్ జేతములలో వైరగుచున్నది. అక్కడి జంబు
కాండను విశేషముగా తినుటలను మనదేశపు 4 గురు మనుష్యుల బలము అతేతమున ఒకమనిషికి గలదు. వై మురబ్బాక
సేవించి నుంచి బలము పొందుటకై కొన్ని మందులతో చేర్చి తయారుచేయబడి యున్నది, 1 డబ్బాను 15 రోజులు ఉపయో
గించిన దానివల్ల పూర్తిగగుణము కలుగును. 2-8 డబ్బాలు ఉపయోగించినవో జ్వారాంతరము వరకు గుణ మిచ్చును.

అనువాస పత్రిక పార్సులలో పంపబడును.

15 తులారు, డబ్బీ కల రూ. 2-0-0.

తెపాలఖర్చు 1-3 డబ్బాలకు 6 అణాలు

డి. మన్నాలాల్, ఢిల్లీ వైద్యులు,

నె 5, అవన్యరోడు, బెంగుళూరు సిటీ.

గ్యాల్లీస్ మోటారు పాఠశాల

మోటారులుగల్గు కడుపుటదను, వాటిని బాగుచేయు
గలుగు తెలియదు నిచ్చుటదను మోటారులుగల్గు ఎట్లు నలు
తునో లేరుమోగమును తెలియచుటచేయునో అది ఇది
కోయినపుడు స్వల్పముగాచేయు రిపేరులను యాయోముల
గల్గు అభ్యాసపురస్కరముగా ఈపాఠశాలలో, యూరోపియన్
వోగవల్ల నేర్పించబడును. ఇది తెండు మానములలో నేర్పించ
గవర్న వెంటుపాఠశాలనుంచి లై సెన్సు యిప్పించి పంపబడును,
యందులకు ఫీసు 40 రూపాయలు కట్టవలయును.

తిరిగిరాములు వాల్తె నెల 1వతేది నుండి ప్రారంభమగును.
గ్లాసులో చేరదలచిన విద్యార్థులు జూన్ 81 వ తేదిని గాని
అంతకు ముందుగాని దరఖాస్తులు చేసికోవలయును. పాఠ
శాల విద్యార్థులు కొరవవో నివసించుటకు తాకొనంగవచ్చును.
ఈ క్రింద నడవించువారికి ప్రాసీకొనుదు.

(41) గ్యాల్లీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు.
Galley & Co., 149 Broadway, Madras.

దయ యుంచి యిటు చూడుదు

1. నిత్యకర్మావ్వకము— సన్యసాంధ్యప్రయోగము. ఇందు
స్నానసంధ్యాకందశాది ౪౦ విషయములుగలవు. ౧౨-౦
2. గిరిభాగము సంస్కృతాంధ్యభావ్యసమన్వితం. ౦-౮-౦
3. శ్రోత్రిత రత్నములు— " ౦-౬-౦
4. యోగవాసిష్ఠ రత్నములు— సాంధ్యతాత్పర్యము. ౦-౮-౦
5. హతయోగ ప్రదీపిక— టీకా తాత్పర్యసహితము 3-౦-౦
6. యోగపాతం జలము— సాంధ్యతాత్పర్యవివరణము. ౧-౦-౦
7. రాజయోగరత్నాకరము " ౨-౦-౦
8. అభినవవైద్యకాస్త్రము— తొట్టివైద్యము. వచనము. 3-౮-౦
9. మాఖవైఖరి విద్య " ౪-౮-౦
10. రోగాశోగ్య విశేషము " ౦-౬-౦
11. ఆర్థికమంత్రము— సన్యసాంధ్యప్రయోగము ౦-౧౨-౦
12. తీర్థశాస్త్ర మహాలక్ష్మీవచనము— " ౦-౮-౦
13. భక్తివిజయము— వచనము, రభాగములు 3-౦-౦

అయితే:— మానేజరు స్వధర్మప్రకాశిని,

407

గుంటూరు, అని ప్రాసేది.

శ్రీ వైవమహాసభ.

ప్రకటన.

సంస్కృతపూజాభావల సభ్యునిందుఃస్థిగాని తేదాభ్య
యము చేయునట్టిగాని వైవ వ్యాఖ్యాన వీధివాలను వైవ
మహాసభవలన దృక్పథమును గొనునెడల తమ సీతగుతులను
తెలుపుకొనుచు సభవలన ముద్రించబడి సభికులకు పంపబడి
యొందు నమూనా పృథాకము దరఖాస్తులను వ్యాసీ యా
వాల్తె నెలాఖరులోగా చేరులగున మాటా నెవరి ఎద్దీకైనను
పంపుకొనవచ్చును.

కొంపల్లి కోటిలింగం, గుంటూరు.

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు, చెన్నపట్టణము.

కార్యవర్గులు.

శింగరాజు వెంకటసుబ్బారావు, బెజవాడ.

కోకాడపతి.

ఇండియన్ బాంకి (లిమిటెడ్)

ఈ బ్యాంక్ యొక్క ఎస్సెన్షల్ ఆఫీసు ఈనెల
3-వ తేది సోమవారము మొదలు (హైకోర్టున
కేసుగను) వై. ఎమ్. సి. పి. కట్టడములో ప్రారం
భించబడును.

విన్నపము.

మొర్రాశ్రీ, వితిము శీతారామయ్య
నాయుడుగారు మా ఆంధ్రపత్రిక వక్షమున
ప్రతినిధిగా విశాఖకట్టణ మండలమున సం
చారము చేయుచున్నార గాన వారిని ఆద
రించి వత్రికకు తగు ప్రోత్సాహము చేయ,
నా మండలవాసులు ప్రార్థితులు.

మేనేజరు

ఆంధ్రపత్రిక.

తెలుగు

ఆనందవాచక పుస్తకములు

మొదటితరగతినుండి నాలుగవతరగతివరకును చూయు
దగ్గ సిద్ధముగాదన్నది. ఇది పృథివి జెందిన పితాపురము హై
స్కూల్ ప్రధానోపాధ్యాయులైన బ్రహ్మశ్రీ, కూచి నర
సింహంపంతులు బి. యె; యల్. టి. గారి చేతికి, బానుగంటి
అక్బీరసింహారావు-3 చేతను రచింపబడినది. చుట్టయ
మొదటి మూడు తరగతులవాచక పుస్తకములను జైతెక్క
గారు 1916 వ సం జూన్ నెల 6 వ తేదిని పోస్టమెంటు
బార్ని వెబ్బులో పాఠశాలలనుండు మరయోగింపవచ్చునని ఆన
మతి యిచ్చియున్నారు. ఒక్కొక్క పుస్తకమును మిక్కిలి
సుందరమైన సాదామటుములు రంగుటములును నన్నవి.

ఆనందవాచకపుస్తకము, మొదటితరగతి రూ 0-2-0

" రెండవతరగతి రూ 0-2-6

" మూడవతరగతి రూ 0-8-0

" నాలుగవతరగతి రూ 0-4-0

N.B.—ఎక్కడగాకొను బుక్ షెల్టర్లు కవిమనవియుబడును.

235

ఆర్. వెంకటేశ్వర అండుకో,

ఆనంద ముద్రాలయధికారులు, మద్రాసు.

శారదాంబ

ఇది

స్త్రీధర్మబోధిని యనునాటకం

శ్రీనివాసరాఘవాచార్య ప్రణేతము.

సంఘమురాచార సంస్కరణమునకు

మార్గమందు జాపబడినది, అందరును

జదివి తీరవలయును.

నెల 0-4-0 మాత్రమే.

సోపేజ ప్రత్యేకము.

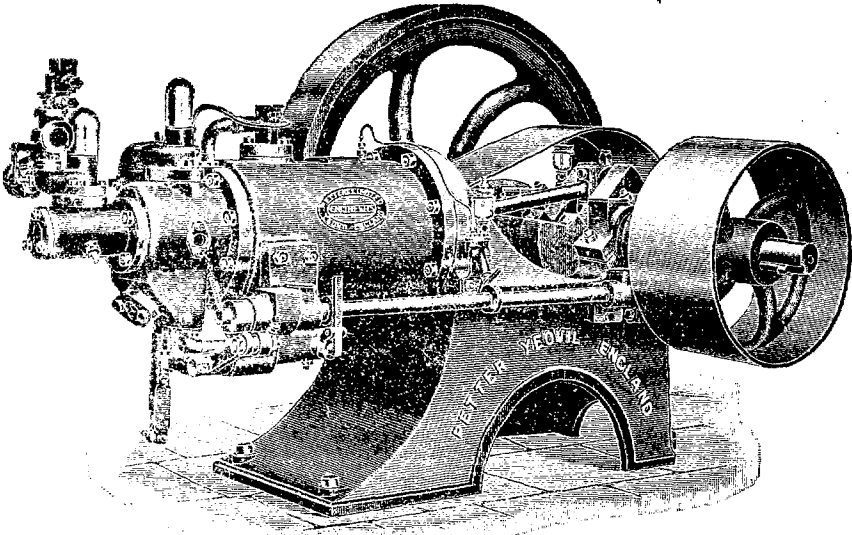
చిరునామా:—

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,

7, తంబుసెట్టివిధి, మదరాసు.

పెట్రో వేటుంటు ఆయిల్ ఇంజనులు.

మలభద్రుడు యంత్రములు - చక్కని పనితీరు - స్థూలనిర్మాణము, నిరాటంకమగు ముచ్చటైన సడతనము ఈ యంత్రములకు గొప్ప ప్రఖ్యాతిని తెచ్చివేసి, అన్ని పరిమాణములలోని యంత్రములను అపరిమితమున (Crud) చమురుతోనైనను, మంచి చమురుతోనైనను, నిలువయున్న నూనెతోనైనను, చక్కగా నడువజచ్చును.

పెట్రో ఇంజనుల ప్రత్యేక ఉపయోగములు.

1. తనంతటనే తీయలేని దే రగుల్కలను గొట్టము గలదు. ప్రారంభించుటకు వై రెంపు అవసరములేదు.

2. తగులబడిపోకుండునందు రగుల్కలను గొట్టములు ఇతర యంత్రముల యందు కొన్ని వారములలో చెడి పోవును. ఇటు కొన్ని వత్సరములకు చెడిపోవును.

3. ప్రేము ఒత్తిడిని తగ్గించుటచే, యంత్రము స్వాధీనమున నుండును. 4. కట్టెతగులబడుట మిక్కిలి తక్కువ. నడుపుటకు కావలసినంతకంటె తక్కువమైన వ్యయము కావాలి. 5. త్వరలో నడపింపవచ్చును ఏ పరిమాణపుదానినైనను 5 నిమిషములలో నడపవచ్చును. 6. బలవంతములయిన పరిచేయ భాగములను కొన్నిటిని ఎక్కువగా జతపరచి, స్థూలముగా నిర్మించబడిన దగుటచే ఎక్కువకాలము పనిచేయును. 7. పీటరు ఇంజనులు విరామము లేకుండు పనిచేయుటకు తగినవి. 8. పనిచేయు భాగములు బహు కొద్దియగుటచేత నిర్మాణమతినున్నవి. 9. ముఖ్యముగ పనిచేయుభాగమునకు లేక చక్రమునకు అపాయము సంభవించినప్పుడు నూనె సప్లయ తరంతట ఆగిపోవును. అందువలన యంత్రము నిలుచును. కావున సురక్షితముగ నుండును. అనేకపరిమాణములలో స్టాండులో నున్నవి. వెలలగుని, ఇతర విషయములగుని దయచేసి మాకు వ్రాసికొనుడు.

బెన్సు అందు కంపెని, లిమిటెడ్, ఇంజనీయరింగు డిపార్టుమెంటు, మదరాసు.

కొత్తదినుమును ముఖ్యముగ పువయోగకరమైనది

వైద్యవిద్య

దీనియందు మెండుగ వైద్యబోధనలు నిండియున్నవి. 144 పుటలుగల పుస్తకము. మీ యింటివద్ద ఏ కర్మములేక పోసేజి ఖర్చులు కూడ లేక మీకు యిప్పించెట్లు వుంటే తీసికొనుటకు నిమ్మమలేదా? నేడే ఒక పుస్తకమునకు వ్రాయును. రాజవైద్య వారాయణజీ కేశవజీ, 188 20, వై నాబాదుగోడ్డు, మద్రాసు.

180 పుటల పుస్తకము ఉచితము

ఆరోగ్యమును కాల్పనమును పొందుట స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను అనుసరించుటవలననే కలుగుచున్నది. ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గమును కలకలజేసి శరీరసామ్యమును దృఢపరచును ఆయుర్వేదాన్ని ఇప్పించును. ఈ పుస్తకము ఇవానుగా నీయబడును. లోస్తు చార్జియు శుమే భరించుకొనవలయు. వెంటనే వ్రాయుడు. 219 వైద్యశాస్త్ర మునిశేంకర్ గోవిందజీ, ఆరంకవిగవాకొవధాలం. 157, బాద్మి, మదరాసు.

Silks!

ఆర్యులారా!

నాగకరి హెచ్చికలది ప్రపంచము అందమగునపుడు నిలిపించుచున్నది. జనులు తమ శరీరసౌందర్యమునకు కలయు నపుడు కలయునపుడు ప్రయత్నించుచున్నాడు. మనశరీరమునకు అందము తెచ్చు నపుడున్నట్టి మనము ధరించు దుస్తులే ప్రఖ్యాతిమైనవి. అందుచే జనోపయోగముకొలుపును, మా స్వలాభము కొలుపిన, జపాన్, మారత్, లెంజుకూరు మున్నగు స్థలములనుండి మేలైనపట్టు తెప్పించి అనేక అందమైన ఆంచులలో (నెల్లూరండు, గోరండు, దక్షిణాదండు, నూమిదండు, దిండికల్ అంచు వగైరా) ఎక్కువకాణ్యము, రిటును, తిరుగు, పురుపుగల, ఖండువాలు, చీరలు, పంచులు, కోటుతానులు, కలగుడ్డలు లాగునగుచున్న నేయించుచున్నాము. ఇదివరలో మానదబట్టలు ఖరీదుచేసిన వారిలో యింపురనుండి మాకుచేసిన యోగ్యతాపత్రములే మేము తయారుచేయించి బట్టలయొక్క ప్రాశస్త్యమునకు నిదర్శనము. కలయువారు ఈక్రింది చిరునామాకు వ్రాయవలెను.

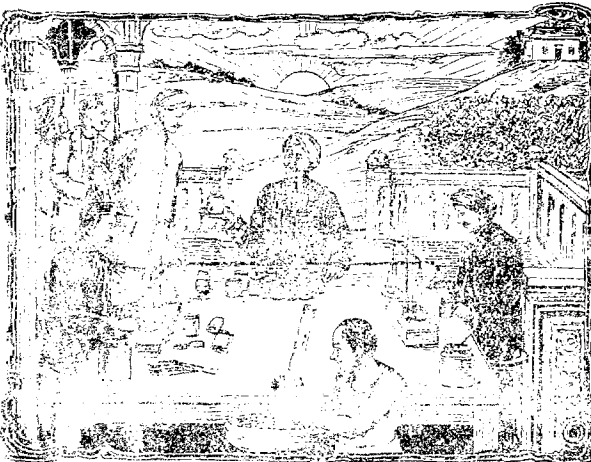
ఖరీదు	పెడల్పు	పొడవు
అంగుళములు	గజములు	
12-0-0	47	8
10-0-0	47	8
7-8-0	47	8
11-4-0	27	5
11-4-0	32	5
9-12-0	32	5
8-0-0	54	1

మారత్ పట్టు ఖండువా తెలుపు, గోల్డెన్ కలరులోను
మారత్ పేక ఖండువా, తెలుపు గోల్డెన్ కలరులోను
జపాన్ పట్టు ఖండువా తెలుపు
మారత్ పట్టు కలగుడ్డ, తెలుపు గోల్డెన్ కలరులోను
మారత్ పేక కలగుడ్డ, తెలుపు, గోల్డెన్ కలరులోను
జపాన్ పట్టు కలగుడ్డ, తెలుపు.
జపాన్ పట్టు కోటుగడ్డ, తెలుపు.

ముచ్చన పోమరాజు, పెదాచరం, గోదావరిజిల్లా.

(Baron & Co)

బ్యారన్ అందు కంపెని

1. నూనె హానుముట్టి 1-కి రూ. 0-4-0 దశక బుడ్డకు రూ. 2-8-0
మొదటితరం సాదానెయ్యం లేకు 1-కి రూ. 0-14-0 రెండవతరం లేకు 1-కి 0-12-0

బ్యారన్ అందు కంపెని, 18 యె. సెకండులైకబీచ్, మదరాసు.

దంతచూరము

పండ్లపొటకు తీపులకు మంచిపాడుము.

ఈ దంతచూరముతో పండ్లు తోముటవలన చిగుళ్లనుండి రక్తము ప్రవించకుండును.

నోట దుర్గంధము లేక యుండును. పండ్లు

ముత్యముల తేల్లగా నుండును.

అనేకులవల్ల ప్రతిరోజు వాడబడుచున్నది. సర్వసామాన్యముగ అందరును వాడుటకు తగియున్నది.

పండ్లకు బలము నిచ్చును.

చిగుళ్లు గట్టిపడును.

క్రమచూరము వేలకు వేలు డబ్బీలువిక్రయము డబ్బీ 1-కి 0-2 0. దశక రూ. 1-2-0.

అమృతాంజనము డిపో,

7, తంబు శెట్టిపేటి, జార్జిటౌను, మదరాసు.

చాల శ్రేష్ఠమైన ముక్కుపొడి.

పలము 1-కి రూ. 0-1-8, పీక 1-కి 3-0-0

సుగంధ ముక్కుపొడి

బుడ్డి 1-కి 0-4-0 దశక 1-కి రూ. 2-0-0

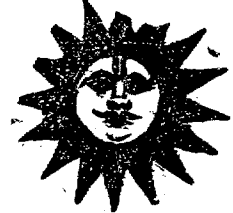
కే. పొన్నురంగ మొదలియారు,

ముక్కుపొడి వ్యాపారులు,

పోస్టుబాక్సు నెం. 175, మద్రాసు.

కుంకుమ పువ్వు

పువ్వు

పువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్ద దొరకును. కొనువారు సూర్యమార్కును గమనింపుడు. కరస్పాకాడెన్సు మొదలగునవి

ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ అందు కంపెని.

(58) 21, హమ్మంపేటి, బొంబాయి.

ప్రపంచచరిత్ర

మూడవ సంచిక వెలువడినది.

(గంభక ర్త:—గా. హరిసర్వోత్తమరావు, ఎం. ఏ.

శైలిసులభము. కథలు చెదివినట్లు చదువుకొను చచ్చును. బహుప్రాచీనకాలమునుండి లోకములోని అన్ని దేశములలో జరిగిన సంగతు లిందు వ్రాయబడును. చందాపద్ధతి ఆరుసంచికలకు రూ. 2-0-0 అంచుకూలి లేదు. ప్రవేశరుసుము లేదు.

సిద్ధమయిన సంచికలు పి. టి. గా వంపుదుము.

కలయకాడ:— ప్రపంచచరిత్రకార్యాలయము,

(27) 145, కాంపేటి, మదరాసు లని వ్రాయుడు.